

آفات و بیماریهای نباتی

شماره دوازدهم و سیزدهم

خرداد ۱۳۳۰

نگارش دکتر اسفندیار اسفندیاری

فهرست چهارم اسامی قارچ‌های جمع‌آوری شده در ایران

سومین فهرست قارچ‌های جمع‌آوری شده از ایران در شماره هشتم این نشریه بطبع رسید از آن تاریخ باینطرف در طی مسافرت‌های علمی مختلف چه خود اینجانب و چه آقایان کارمندان آزمایشگاه‌های اداره بررسی آفات بتدریج نمونه‌هائی جمع‌آوری نموده که قسمت عمده آنها تعیین اسم گردیده و موضوع مقاله زیر را تشکیل میدهد. ضمناً در سال ۱۳۲۷ آقای دکتر رشینگر (Dr. K. H. Rechinger) رئیس قسمت گیاه‌شناسی موزه علوم طبیعی وین (اطریش) دکتر الن

(Dr. P. Aellen) گیاه شناس سوئیسی برای جمع آوری نباتات بایران آمده و باتفاق کارمندان آزمایشگاه مسافرت‌های طولانی به نقاط مختلف ایران نموده و مقدار زیادی نمونه گیاه و قارچ جمع آوری کردند.

نمونه قارچ‌های این مسافرت در سال ۱۹۴۹ در مجله قارچ شناسی موسوم به :
 Sydowia, vol. III, 1949 توسط آقای دکتر پتراک (Dr. F. Petrak) چاپ و منتشر گردید. از آنجائیکه این نمونه‌ها در آزمایشگاه بیماریه‌های نباتی وزارت کشاورزی نگاهداری و موجود میباشد لذا در این فهرست از قارچ‌های مذکور نیز اسم برده شده است.

شرح اسامی گونه‌های جدید و کنترل صحت اسامی قارچ‌های مطالعه شده را آقای دکتر پتراک رئیس قسمت قارچ شناسی موزه علوم طبیعی وین (اتریش) بعهدہ گرفته‌اند گونه‌های جدید در مجله قارچ شناسی Sydowia, Ann. Mycol. vol. IV. 1950 به طبع رسیده است - لازم میدانند از همکاری ایشان مجدداً تشکر نمایم.

ضمناً لازم میدانند از آقایان مهندس عین‌الله بهبودی - مهندس قوام‌الدین شریف و مهندس علی منوچهری که در جمع آوری نمونه‌ها با اینجانب تشریک مساعی و همکاری نموده اند تشکر نمایم. نمونه‌های کلیه قارچ‌های اسم برده شده در این فهرست در مجموعه قارچ‌های آزمایشگاه بیماریه‌های نباتی وزارت کشاورزی موجود میباشد.

FUNGI

TUBURCINIA BEHBOUDII Esf. nov. spec. (گونه جدید) - دستجات هاگ روی خطوط قرار گرفته‌اند در ابتداء بوسیله پوسته پوشیده شده‌اند پس از مدتی پوسته شکاف طولی خورده هاگ‌ها بشکل گرد سیاه رنگی خارج میشوند. توده هاگ بیشتر بیضی اغلب غیر منظم به ندرت کم و بیش مدور خیلی مختلف بعضی‌ها داری ۲۳ - ۴۵ میکرون طول بندرت تا ۵۰ میرسد عرض ۱۷-۳۶ بندرت تا ۴۰ میکرون بالغ میشود.

توده‌های کوچک هاگ از یک الی ۲ هاگ تشکیل شده است در توده‌های بزرگ ۳-۴ عدد. شکل هاگ بیضی بندرت مدور - جدار هاگ‌ها صاف برنگ قهوه‌ای شاه بلوطی تیره اندازه آن ۱۵ - ۲۰ میکرون طول و ۱۶ - ۱۷ میکرون عرض - هاگ‌های عقیم اطراف بیضی شکل

بندرت مدور با جدار قهوه‌ای مایل با خاکستری به قطریک میکرون اندازه ها گهای عقیم ۱۶-۱۷ میکرون طول در ۶-۱۲ میکرون عرض .

روی برگها و غلاف های زنده *Arrhenaterum Kotchyi* غرب کوه غلاچه ۴۸/۶/۱۵ جمع آوری بهبودی .

این قارچ به *Tubercinia poae* Liro خیلی نزدیک میباشد تفاوت آن با قارچ مذکور روی بزرگی ها گها و تعداد ها گهای هر توده میباشد که کمتر است بعلاوه رنگ ها گهای عقیم تیره تر و جدار آنها ضخیم تر میباشد مولف این قارچ را بنام آقای مهندس عین الله بهبودی رئیس اداره بررسی گیاه شناسی که در مسافرت علمی خود به غرب آنرا جمع آوری کرده اند نام گزاری نموده است .
Tubercinia ixiolirii Lavrov - روی برگهای زنده *Ixiolirion montanum* کرمان

بین شیزو گدارخون سرخ ۴۸/۴/۲۷ .

توده های ها گ مدور یا بیضی اغلب غیر منظم ۲۴ - ۲۵ میکرون طول ۲۱ - ۳۲ میکرون عرض ها گهای عقیم قهوه ای مایل به زرد دارای جداری به ضخامت نیم الی یک میکرون .
Entyloma linariae - روی برگهای *Linaria sp.* گرگان دامنه های شمالی کوه شهوار نزدیک حاجی لنگ ۴۸/۷/۲۷ جمع آوری رشینگر .

این قارچ در نمونه های جمع آوری شده فقط روی برگهای قسمت فوقانی ساقه اصلی دیده میشود .

UREDINEAE

Coleosporium sonchi Lèv. - روی برگهای زنده *Sonchus maritimus* یزد

ده کرمانشاهان ۴۸/۴/۲۲ جمع آوری رشینگر ، آلن ، اسفندیاری .

Melampsora euphorbiae-Gerardianae W. Mull. - روی *Euphorbia sp.* شاهرود

بسطام کوه شهوار نزدیک نگرمان ۴۸/۴/۲۸ جمع آوری رشینگر .

کرمان بین سعید آباد و گردنه چاه چغوک ۴۸/۴/۲۸ جمع آوری رشینگر ، آلن ، اسفندیاری .

Puccinia cardui-pycnocephali Syd. - روی برگها و شاخه های زنده

Carduus pycnocephalus لرستان : بیشه - ۲۸/۷/۶ جمع آوری رشینگر کرمانشاه : گیلان غرب (ویرنیان) - ۴۸/۵/۸ - جمع آوری بهبودی .

Carthamus oxyacanthus روی برگهای زنده *Puccinia carthami* (Hutzel.) Corda.

همدان .

Puccinia frankeniae Link. - روی برگهای زنده *Frankenia* sp. خوزستان : بین

برازجان و هندیجان جمع آوری گاوبا و ثابتی .

Puccinia anatolica Gassner. - روی برگهای زنده *Vinca herbacea* var *libanotica*.

مازندران : بین پل زنگوله و کمر بند ۴۸/۸/۷ جمع آوری رشینگر و منوچهری .

Puccinia proximella Sydow. - روی برگهای زنده *Pyrethrum* sp. شاهرود کوه

شهوآر نزدیک نگرمان ۴۱/۷/۲۱ جمع آوری رشینگر .

Puccinia sileris Voss. - روی برگهای زنده *Siler trilobium* مازندران : کجوربین

کیج و دشت نظیر ۴۸/۸/۱۱ جمع آوری رشینگر و منوچهری .

Puccinia teucrii (Str.) Schlecht. - روی برگهای زنده *Teucrium* sp. گرگان دامنه

شمالی کوه شهوآر نزدیک حاجی لنگ ۴۸/۷/۲۶ جمع آوری رشینگر .

Puccinia trabutii Roum. et Sacc. - روی برگها و غلاف های زنده

Phragmites communis مروآباد نزدیک کرج ۲۸/۹/۱ جمع آوری رشینگر .

Puccinia virgaureae (DC.) Link. - روی برگهای زنده *Solidago virgaurea* مازندران

دره چالوس نزدیک پل زنگوله جمع آوری گاوبا .

Puccinia nigriscens Guss. - روی برگهای *Salvia* sp. مازندران : پل زنگوله

۴۸/۷/۲۷ جمع آوری منوچهری .

Puccinia Kermanensis Syd. - روی برگهای *Cirsium fraternum* دماوند : کوهستان

۴۸/۷/۱۲ جمع آوری بهبودی .

Puccinia reaumuria P. Magn. - روی برگهای *Reauria* sp. البرز : گدو ک

۴۸/۷/۲۷ .

Puccinia buharica Jacqs. - روی برگهای *Zogea* sp. کرمانشاه : گیلان غرب

(ویرینان) ۴۸/۵/۹ جمع آوری بهبودی .

Trachyspora alchemillae (Bers.) Fuck. - روی برگهای زنده *Alchemilla* sp. دره

چالوس نزدیک پل زنگوله ۴۸/۸/۶ جمع آوری رشینگر و منوچهری .

Uromyces Formosus Syd. - روی برگهای *Dianthus* sp. آذربایجان : شاهپور

۴۸/۱۰/۱۵ جمع آوری بهبودی .

UROMYCES SHAHRUDENSIS PETR. nov. sp. - گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol vol. III. 1949)

دردسته‌های حامل ها گهای پائیز (Sores teleutosporifères) اغلب هیوفیل به دسته‌های کوچک و بزرگ بیشتر غیر منظم خیلی نزدیک بهم یا کاملاً درهم در دو طرف برگها قرار میگیرند گاهی از اوقات به دم برگها نیز سرایت میکند - در ابتدا روی برگ تولید لکه‌ای نموده ولی بعداً تولید لکه‌های غیر منظمی بر رنگ سبز مایل به زرد و یا قهوه‌ای مایل بزرده می‌نماید در نتیجه پس از مدتی برگها بدور خود پیچیده و تلف میشوند شکل این لکه‌ها مدور یا بیضی بوده و قطر آنها به ۵٫۵ - ۱٫۳ میلیمتر میرسد در موقعیکه این لکه‌ها بهم متصل میشوند قطر آنها از اعداد پیش تجاوز مینماید ها گهای پائیز در ابتدا در زیر پوسته قرار گرفته پس از مدت کوتاهی آنها پاره نموده بشکل گرد قهوه‌ای شاه بلوطی منتشر میشود شکل ها گهای پائیزه کم و بیش مدور بوده یا بعضی ها تخم مرغی پهن میباشند - دم برگها کوتاه (۲۵ میکرون طول) بزودی افتاده و دارای یک جدار نازک میباشند - رنگ آنها قهوه‌ای روشن و جدار آنها اغلب صاف و ضخامت آن به ۲-۳ و بندرت به ۵ میکرون میرسد .

روی برگهای زنده *Onobrychis* sp. خراسان : بین میامی و شاهرود ۴۸/۶/۱۴

جمع آوری رشینگر ، الن ، اسفندیاری .

Uromyces scillarum (Grew.) Wint. - روی برگهای زنده *Scilla* sp. خراسان :

کوههای هزار مسجد بین ارداق و تلغر ۴۸/۶/۸ - جمع آوری رشینگر و الن .

HYMENOMYCETINEAE

Coriolus hirsutus (Wulf.) Quel. - روی یک شاخه خشک ، گرگان دامنه شمالی کوه

شهار نزدیک حاجی لنگ ۴۸/۶/۸ جمع آوری رشینگر .

Montagnites arenatius (DC.) Morse. - روی زمین ، خراسان : دامنه کپت داغ بالای

قوچان ۴۸/۶/۳ جمع آوری رشینگر .

ASCOMYCETES

Lonicera sp. *Anthostoma alpigenum* (Fuck.) Sacc. - روی شاخه‌های خشک

گرگان : دامنه شمالی کوه شهوار نزدیک حاجی لنگ ۲۸/۷/۲۶ جمع آوری رشینگر .

Cucurbitaria kurdica Bub. - روی شاخه‌های نسبتاً کلفت و ریشه‌های عده زیادی گونهای

تیغ دار گرگان : دامنه شمالی کوه شهوار بالای حاجی لنگ ۴۸/۷/۲۶ جمع آوری رشینگر -
شاهرود بسطام دامنه جنوبی کوه شهوار نزدیک نگرمان ۴۸/۷/۲۵ جمع آوری رشینگر .

Cucurbitaria delitescens Sacc. var. *Prunorum* Sacc. - روی شاخه‌های خشک

Amygdalus Reuteri لرستان : کوه‌های نزدیک خرم آباد ۴۷/۱۰/۲ جمع آوری شریف .

PLEOSPORA DAVATCHII Esf. nov. sp. - گونه جدید

(Sydowia, Ann. Myco., vol. VI 1950)

جلد های حامل کیسه ها (Perithèce) در روی نقاطی که بطول ۳-۱۰ میلیمتر و عرض

۱/۵-۶ میلیمتر که رنگ اصلی آن تغییر کرده و قهوه‌ای مایل به سیاه شده است نمو مینمایند .

این جلد ها کوچک بوده ولی خیلی نزدیک به یکدیگر قرار گرفته اند - در ابتداء در زیر پوسته نمو کرده پس از مدت کوتاهی آنرا پاره نموده کم و بیش آزاد میگردند شکل آنها اغلب مدور بوده ولی از طرف بالا فشرده شده اند قطر آنها ۹۰-۱۸۰ میکرون است .

این جلد ها در جوانی مسدود بوده پس از رسیدن بوسیله يك سوراخ (Porus) مدور غیر

منظمی باز میشود .

جدار جلد نسبتاً سخت بوده ضخامت آن بطور متوسط ۱۲-۱۵ و بعضی اوقات به ۲۰ میکرون

میرسد و اغلب از ۳ - ۴ طبقه یافته های مدور یا کثیر السطوح با غشائی نازک برنگ قهوه ای تیره تشکیل شده است .

کیسه ها اغلب کشیده قسمت فوقانی آنها یکدفعه بزرگ میشود تعداد آنها در يك جلد

کم از ۱-۳ عدد تجاوز نمیکنند تعدادها گهای هر کیسه ۸ عدد و در دو ردیف قرار گرفته اند غشاء ها گها خیلی ضخیم بوده شکل آنها تخم مرغی کشیده اغلب راست بندرت کمی خمیده است - اندازه

آنها ۸۵-۱۰۵ میکرون طول و ۲۳-۳۲ میکرون عرض میباشد تعداد جدارهای مابین عرضی این ها گها اغلب چهار در بعضی ها ۳-۵ عدد است جدار مابین طولی آنها يك عدد و در بعضی ازها گها

این جدار تا نیمه ها گ بخوبی دیده شده و بعداً از بین میرود .

محتویات ها گها در جوانی زرد رنگ ولی در موقع رسیدن قهوه‌ای مایل به سیاه میگردد بطوریکه محتویات یاخته بسختی مشخص میباشد.

تعداد پارافیزها خیلی زیاد ولی غیر منظم اغلب منشعب نخى شکل - عرض آنها ۲ - ۳ میکرون است.

روی ساقه‌های خشك Capparis spinosa کویر کاشان : عین الرشید ۴۸/۹/۲۸ جمع آوری شریف.

این قارچ در مجاورت قارچ جدید دیگر موسوم به *Ascochyta Davatchii* که قاعدتاً باید ها گهای فرعی این قارچ باشد و شرح آن در صفحات بعد داده خواهد شد در روی این نبات زیست مینماید. از روی مشخصات بیشمارى *P. Davatchii* هیچگونه شباهتی به گونه‌های نزدیک خود ندارد. نگارنده این قارچ را به نام جناب آقای مهندس عباس دواچی استاد دانشکده کشاورزی کرج نامیده است تا بدینوسیله از زحماتی که ایشان در پیشرفت کارهای آزمایشگاههای اداره بررسی آفات وزارت کشاورزی متحمل شده‌اند و کمک‌های علمی فراوانی بجا نموده‌اند سپاسگذاری شده باشد.

Pleospora brachyspora (Niessel.) Petr. - روی ساقه‌های خشك

Aethionema stenotera کرج : راه چالوس جمع آوری گا اوبا.

Pleospora discors (Mont.) Ces. et de Not. - روی برگهای خشك *Sesleria* sp.

مازندران: کجور (کوههای مرتفع الج) ۴۸/۸/۹ جمع آوری رشینگر و منوچهری.

Pleospora dusra Niessel. - روی شاخه‌های خشك *Fibigia multicaulis* النکه نزدیک

کرج جمع آوری گا اوبا.

PLEOSPORA GAUBAE PETR. nov. sp. - گونه جدید

(Sydowia, Ann. Myco., vol. IV. 1949)

جلدهای حامل کیسه ها (Périthèce) در روی ساقه‌ها خیلی متفرق اغلب تنها به ندرت ۲-۳ و نزدیک بهم دیده میشوند. در ابتدا زیر پوسته قرار گرفته پس از مدت کوتاهی آنرا پاره نموده تقریباً آزاد میگردد. شکل آنها مدور قاعده آنها صاف میباشد قطر آنها ۱۸۰ - ۴۰۰ میکرون است. در بعضی ها که شکل آنها کشیده تر میباشد طول آنها ۶۰۰ میکرون بالغ میشود. دهانه جلد اغلب غیر منظم و کوچک میباشد.

جدار جلد سخت بوده و از یکنوع بافت پارانشیم دروغی (Pseudoparenchyme) تشکیل شده است. رنگ آن قهوه‌ای مایل به سیاه و ضخامت آن ۱۲-۱۵ میکرون میباشد یاخته‌های این جدار مدور یا گوشه‌دار بوده غشاء آنها باریک و اندازه آنها به ۴-۸ میکرون بالغ میشود. رنگ آنها قهوه‌ای مایل به سیاه است.

تعداد کیسه‌ها در جلد خیلی زیاد استوانه‌ای شکل بالای آنها عریضی و پائین آنها باریک میباشد.

این کیسه‌ها نسبتاً ضخیم بوده تعداد ها گهای آن به ندرت ۴-۶ میباشد - اندازه آنها ۹۰-۱۲۵ میکرون طول و ۱۵-۱۸ میکرون عرض میباشد - ها گها در داخل کیسه ها در یک ردیف و در وسط کیسه آنها بطور مبهم بعضی اوقات در دو ردیف قرار گرفته اند.

شکل ها گها دو کی کشیده دو انتها کمی نازک شده اغلب کمی منحنی میباشد رنگ آنها قهوه‌ای مایل به سیاه دارای ۵ جدار عرضی و یک جدار طولی که در دو یاخته آنها دیده نشده ولی در یاخته‌های وسطی بخوبی مشاهده میشود - در اغلب یاخته‌های این ها گها یک قطره کوچک روغن دیده میشود اندازه هر یاخته این ها گها ۱۸-۳۲ میکرون طول و ۸-۱۲ میکرون عرض میباشد.

پارافیزها رشته‌ای اغلب ساده گاهی منشعب عرض آنها ۲-۲,۵ میکرون میباشد.

روی ساقه‌های خشک *Linum austriacum* دره چالوس: گچسر جمع آوری گاوبا.

Pleospora permuda (Cooke) Sacc. - روی برگهای خشک *Acantholimon* sp.

شاهرود و بسطام (دامنه جنوبی کوه شهوار نزدیک نگرمان) ۲۳/۷/۴۸ جمع آوری رشینگر.

PLEOSPORA KUDJURICA Pert. nov. sp. - گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. III, 1949)

جلد های حامل کیسه (Périthèce) در روی ساقه ها در محل هائی برنگ قهوه ای تیره بمقدار زیاد تقریباً مرتب گاهی از اوقات بنسبت سر یکدیگر دیده میشوند شکل آنها مدور یا تخم مرغی عریض اندازه آنها ۲۰۰-۴۰۰ میکرون بندرت بزرگتر میباشد در ابتداء در زیر پوسته قرار گرفته سپس آنها پاره کرده آزاد میشوند و بوسیله قاعده صاف خود مستقر میگرددند -

این جلد ها بوسیله يك دهانه (Porus) غیر منظمی باز میشوند .

جدار جلد ها نسبتاً ضخیم (۳۰ - ۴۰ میکرون) بوده و از ۳ - ۴ طبقه یاختهای غیر منظم با جدار نازك تشکیل شده است یاخته های طبقات خارجی برنگ قهوه ای مایل بسياه و یاخته های طبقات داخلی دارای رنگ روشن تری میباشد .

کیسه های حامل ها گ نسبتاً زیاد و استوانه ای شکل میباشد قسمت انتهائی آنها مدور شده و قسمت پائین دارای دنباله ای است که غشاء آن نسبتاً ضخیم بوده و طول این دنباله به ۳۵ - ۴۵ میکرون میرسد تعداد ها گهای داخل کیسه ۸ عدد میباشد اندازه کیسه ۹۵ - ۱۳۵ میکرون است .

ها گها دو کی نسبتاً کشیده دو طرف آنها مدور و در دوردیف در داخل کیسه قرار گرفته اند شکل آنها اغلب راست بندرت کمی خمیده میباشد این ها گها دارای ۳ - ۵ بندرت ۶ - ۷ جدار مابین عرضی و يك جدار مابین طولی میباشد که بیشتر در یاخته های وسط دیده میشود اندازه هریك از یاخته ها ۳۰ - ۴۳ میکرون طول و ۱۱ - ۱۷ میکرون عرض است .

پارا فیزها نسبتاً زیاد نخى شکل بوده و بزودی از بین میروند .

روی ساقه های خشك Cousinia sp. مازندران : كجور بین گردنه نفتاب و اولج

۴۸/۸/۸ جمع آوری رشینگر و منوچهری .

و روی Cousinia sp. گرگان : دامنه های شمالی شهوار نزدیک حاجی لنگ ۴۸/۷/۲۶

جمع آوری رشینگر .

Teichospora endophloae Pass. - روی شاخه های خشك ، مازندران : كجور (زانوس)

۴۸/۷/۲۹ جمع آوری رشینگر و منوچهری .

Teichospora elbursensis Petr. - روی تیغ ها Astragalus sp. مازندران : كجور

(كوه اولج) ۴۸/۸/۸ جمع آوری رشینگر و منوچهری .

TEICHOSPOIRA IRANICA Petr. nov. sp. - گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. III. 49)

جلد های حامل کیسه (Périthèce) در روی چوب در محل هائی برنگ خاکستری مایل

به سفید متفرق ، منفرد یا ۲-۳ عدد پشت سر یکدیگر دیده میشوند .

این جلدها در ابتدا در زیر پوسته کاملاً پوشیده بوده بعداً پوسته را در طول پاره نموده کم‌وبیش قسمتها از آنها خررج میشود شکل آنها اغلب مدور یا بیضی بوده و کمی در قسمت بالا فشرده میباشند قطر آنها ۳۵۰ - ۶۰۰ میکرون است - دهانه جلد (Ostiole) در ابتداء مخروطی شکل بوده بعداً بوسیله يك شكاف مدور غیر منظمی بقطر ۴۰ - ۵۰ میکرون باز میشود. غشاء جلد ضخیم چرمی و درپیری شکننده میباشد ضخامت آن ۲۰ - ۴۰ میکرون است و از چندین طبقه یاخته‌های كوچك فشرده شده گوشه دار برنگ قهوه ای مایل بسياه تشكيل شده است.

تعداد کیسه‌ها زیاد استوانه ای شکل انتهای آنها مدور میباشد - قاعده کیسه‌ها کشیده تر و دنباله آنها نسبتاً طویل میباشد طول کیسه ها ۱۲۰ - ۱۶۰ میکرون و عرضی آنها ۱۳ - ۱۶ میکرون است.

هاگها در کیسه ها در يك ردیف قرار گرفته‌اند شكل آنها بیضی کشیده دارای ۶ - ۵ بندرت ۴ - ۷ جدار مابین عرضی و يك جدار مابین طولی كامل و یا دو جدار مابین طولی ناقص میباشد.

هاگها در وسط کمی بطرف داخل فشرده رفته میباشند - رنگ آنها قهوه‌ای زیتونی تیره بوده اندازه آنها ۱۷ - ۲۷ میکرون عرض میباشد

پارافیز ها خیلی متعدد ساده یا منشعب و بعضی ها قطرات كوچك روغن مشاهده میشود ضخامت آنها ۲ - ۲۰۵ میکرون است.

روی شاخه های خشك - شاهرود بسطام به دامنه جنوبی كوه شهوار نزدیک نگرمان ۴۸/۷/۲۳ جمع آوری رشینگر

TEICHOSPORA EPHEDRAE Esf. nov. sp. - گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. IV, 1950)

جلد های حامل کیسه (Pèrithèce) در روی شاخه ها در محلهائیکه تغییر رنگ داده و برنگ خاکستری روشن درآمده است غیر منظم پراکنده یا مجتمع دیده میشوند اغلب عده از آنها روی خطوط نسبتاً کوتاهی یکی از دیگری قرار گرفته‌اند.

این جلد ها درابتداء زیر بافت قرار گرفته بعضی ها تمام مدت زندگی زیر آن باقی مانده و عده ای قسمتی از بافت را پاره نموده کم‌وبیش خارج میشوند و بالاخره بعضی كاملاً آزاد میگردند.

شکل جلد های تخم مرغی پهن یا مدور قسمت بالائی آن به طرف پائین زیاد فشرده شده است.

بطوریکه در بعضی مواقع شبیه به *Apothèce* يك *Dicomycetes* میگردند. اندازه آنها بطور متوسط ۲۰۰ - ۲۵۰ میکرون است و بندرت گاهی بزرگتر میشود. *Ostiole* مخروطی شکل بوسیله سوراخ غیر منظمی بقطر ۲۰ - ۳۰ میکرون باز میشود. عیناً جلد نسبتاً نازک تقریباً ۲۰ - ۳۰ میکرون ضخیم از چندین طبقه یاخته های مدور یا گوشه از غیر منظم برنگ قهوه ای مایل بسياه تشکیل شده است. کیسه ها بتعداد کم استوانه ای شکل انتهای آن بزرگ و در قاعده یکدفعه نازک شده و يك دنباله ای بطول ۱۵ میکرون منتهی میشود.

تعداد ها گها داخل هر کیسه بطور معمول ۸ عدد بندرت ۴ - ۵ عدد نیز دیده میشود اندازه ها گها ۱۰۰ - ۱۵۰ میکرون طول و ۲۶ - ۳۲ میکرون عرض و دارای غشاء نسبتاً ضخیم میباشد شکل آنها دو کی رنگ آنها در جوانی زرد و پس از مدتی زیتونی تیره یا قهوه ای مایل بسياه میگردد تعداد جدارهای مابین عرضی ها گها ۷ بندرت ۵ - ۸ عدد میباشد جدارهای مابین طولی بین ۱ و ۳ تغییر میکند که در وسط هاك کاملاً مشخص در دواتها بسختی دیده میشود اندازه یاخته های هاگ در حدود ۴۰ میکرون طول و ۱۶ - ۲۲ میکرون عرض میباشد.

تعداد پارافیزها زیاد ساده یا منشعب دارای غشاء نسبتاً ضخیم میباشد. پس از مدتی پارافیزها لعابی میشوند. روی شاخه های بدون پوست *Ephedra* sp. کویر کاشان ۱/۱۲/۴۹ جمع آوری شریف

TEICHOSPORA SARHADOENSIS Petr. nov. sp. - گونه جدید

(Sydowia, Ann. Myco. vol. III, 1949)

جلدهای حامل کیسه (*Pèrithèce*) روی شاخها در محل هایی که رنگ آنها خاکستری روشن شده است بطور غیر منظم متفرق اغلب يك یا دو عدد بندرت چند عدد پهلوی هم دیده میشوند. جلد ها در ابتداء زیر بافت قرار گرفته بعضی ها در تمام مدت زندگی زیر آن باقیمانده عده ای بعد از مدتی پوسته را پاره نموده کم و بیش خارج میشوند بسالخر بعضی ها تقریباً آزاد میگردند قطر آنها بطور متوسط ۲۰۰ - ۴۰۰ میکرون است دهانه جلد (*Ostiole*) مخروطی شکل بوده و بوسیله يك سوراخ غیر منظمی بندرت مدور یا بیضی و بقطر ۴۰ - ۸۰ میکرون باز میشود.

غشاء جلد نسبتاً نازک و ضخامت اطراف جلد ۲۰-۳۰ میکرون است و از عده زیادی طبقات یاخته های مدور یا گوشه دار غیر منظمی بر رنگ های زیتونی یا قهوه ای تیره تشکیل شده است یا جدار یاخته های طبقات داخلی جلد نازکتر بوده و رنگ محتویات آنها روشن تر است.

تعداد کیسه ها نسبتاً زیاد است شکل آنها استوانه ای قسمت انتهائی آنها بزرگ و در قاعده به دنباله کوتاه نسبتاً ضخیمی منتهی میشوند تعداد ها گهای يك کیسه بطور متوسط ۸ عدد بندرت در بعضی ها ۶-۲ نیز دیده میشود اندازه ها گها ۹۰-۱۳۰ میکرون طول و ۲۰-۳۰ میکرون عرض میباشد شکل ها گها بیضی کشیده و در بعضی مواقع دو کی شکل بوده و در يك ردیف در داخل کیسه قرار میگیرند تعداد جدار های مابین عرضی ۷-۵ و بندرت ۳ عدد دیده میشود. جدار مابین طولی يك الى دو عدد در وسط ها گ بخوبی ظاهر و در طرفین بسختی دیده میشود رنگ ها گها در ابتداء زرد و روشن پس از مدتی زیتونی تیره و یا قهوه ای مایل بسياه میگردد اندازه هر یاخته ها گ ۲۳-۳۶ میکرون طول و ۱۰-۱۹ میکرون عرض است.

پارافیزها بمقدار زیاد و اغلب منشعب - میباشند و پس از مدت کوتاهی لعابی میشوند. روی ساقهای خشک بدون پوست (*Zygophyllum atriplicoides*) بلوچستان: سرحد بین زاهدان و خاش ۵۸/۵/۲۰ جمع آوری رشینگر الن، اسفندیاری.

کرمان بین سیرجان و گردنه چاه چغوک جمع آوری اسفندیاری.

Erysiphe nitida (Wallr.) Rabh. - روی برگهای زنده *Delphinium* sp. خراسان:

کوههای هزار مسجد بین ارداق و تلقور ۴۸/۴/۷ جمع آوری رشینگر والن.

Leptosphaeria Kotchyana Petr. - روی برگهای خشک *Acantholimon* sp. مازندران

دامنه شمالی کندوان ۴۸/۸/۲۵ جمع آوری رشینگر.

روانده نزدیک کرج جمع آوری گوبا.

Leptosphaeria ogilviensis (B. et Br.) Ces. de Not. - روی ساقه های خشک *Erigeron* sp.

گرگان - دامنه شمالی کوه شهوار بالای حاجی لنگ - ۴۸/۷/۲۶ جمع آوری رشینگر.

LEPTOSPHAERIA SHAHVARICA Petr. nov sp. - گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. III. 1949)

جلد های حامل کیسه (*Périthèce*) روی ساقه های خشک که قارچ رنگ آنها تغییر

داده برنگ سیاه در آورده است بطور غیر منظم پراکنده میباشند اغلب منفرد بوده بندرت دویاچند عدد بهلوی هم جمع میشوند.

قاعده جلد‌ها پهن و صاف بوده در زیربافت اسکلرانسیم پوست مستقر میگردند - بتدریج جلد‌ها بافت را پاره نموده قسمتی از آن خارج شده و کم و بیش آزاد میگردند.

شکل جلد‌ها مدور قطر آنها بطور متوسط ۳۰۰-۵۰۰ میکرون میباشد دهانه جلد (Ostiole) بشکل مخروط ناقص بوده و بوسیله یک سوراخ غیر منظم بقطر ۳۰-۴۰ میکرون باز میشود. غشاء جلد ضخیم در بعضی هاقطر آن به ۳۰-۷۰ میکرون بالغ میشود در قاعده جلد این ضخامت به ۹۰-۱۲۰ میکرون میرسد ساختمان غشاء کاملاً مختلف میباشد طبقات خارجی دارای یاخته‌های نسبتاً بزرگی برنگ قهوه‌ای تیره و یاخته‌های طبقات داخلی اغلب کوچکتر و رنگ آنها روشن‌تر میباشد.

در قاعده جلد رشته‌های زیادی از هیف‌های نسبتاً ضخیم مشاهده میشود که این جلد‌ها بوسیله آن خود را بمحل اتکاء وصل مینمایند.

کیسه‌ها نسبتاً زیاد استوانه‌ای شکل است انتهای آنها بزرگتر بوده و قاعده منتهی به یک دنباله کوتاه نسبتاً ضخیمی میگردند تعداد هاگهای هر کیسه ۸ عدد است که در یک ردیف اغلب بطور مورب قرار گرفته‌اند.

هاگها دو کی شکل دوطرف آنها بیک نسبت باریک شده و دارای سه جدار مابین عرضی میباشد که در نقاط اتصال بطرف داخل کمی فرورفته میباشد رنگ یاخته‌ها شاه بلوطی یا قهوه‌ای مایل بسیاه میباشد محتویات یاخته‌ها بسختی دیده میشود بندرت در وسط بعضی یاخته‌ها یک قطره روغن وجود دارد طول هاگها ۱۸-۲۸ میکرون و عرض آنها ۷-۱۰ میکرون است.

پارافیرها خیلی زیاد و در قسمت بالا زیاد منشعب میباشد.

روی ساقه‌های خشک *Cousinia multiloba* شاهرود و بسطام و دامنه جنوبی کوه شهوار جمع‌آوری رشینگره.

LEPTOSPHERIA TOLGORENSIS Petr. nov. sp. - گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. III, 1949)

جلدهای حامل کیسه (Périthèce) روی ساقه‌ها در نقاطیکه در نتیجه قارچ تغییر رنگ داده و برنگ خاکستری روشن در آمده است متفرق اغلب منفرد بندرت دو یا چند عدد پهلوی یکدیگر قرار گرفته‌اند.

جلدها در زیرپوسته بوسیله قاعده نسبتاً صاف و پهن خود قرار گرفته‌اند شکل آنها مدور بندرت تخم مرغی پهن است بوسیله سوراخ مدور غیر منظمی بقطر متوسط ۱۰-۲۰ میکرون باز میشود.

اندازه جلد‌ها بطور متوسط ۲۰۰ - ۳۰۰ میکرون است - غشاء جلد تقریباً ضخیم درگیری شکننده میگردد قطر آن ۱۵ - ۲۰ میکرون و از چندین طبقه یاخته‌های غیر منظم گوشه داری که کم و بیش بهم فشرده شده اند تشکیل یافته است یاخته‌های طبقه خارجی بزرگ قهوه‌ای مایل بسياه و طبقه داخلی روشن تر میباشد .

در دو طرف جلد و در قاعده آن عده زیادی Hyphes های زیتونی رنگ ساده یا منشعب دیده میشود .

کیسه‌ها خیلی متعدد استوانه‌ای کشیده در قسمت بالائی بزرگ شده در قسمت پائین به يك دنباله کوتاه بطول ۱۰ میکرون و نسبتاً ضخیم ختم میشود .

تعداد هاگهای يك کیسه ۸ عدد است هاگها در کیسه‌های نسبتاً کوتاه در يك ردیف و در کیسه‌های بلند در دو ردیف و بطور مورب قرار گرفته اند . شکل هاگها دو کی کشیده در انتها اغلب مدورندرتاً در بعضی ها باریک میشود اغلب راست بعضی ها کمی منحنی میباشد - رنگ هاگها قهوه ای شاه بلوطی تیره بوده و دارای سه جدار عرضی مابین میباشد که در نقاط اتصال کمی بطرف داخل فرو رفته است .

ضخامت جدارها گها ۵,۵ میکرون و محتویات آنها بسختی دیده میشود در بعضی ها در وسط هر یاخته يك قطره روغنی نسبتاً بزرگی مشاهده میشود اندازه هاگها ۲۰-۲۳ میکرون طول و ۶-۸ میکرون عرض است .

پارافیزها متعدد نخعی شکل و پس از مدتی لعابی میشوند .

روی ساقه‌های خشک . *Euphorbia* sp. خراسان : کوه هزار مسجد بین ارداک و تلقور ۴۸/۶/۸ جمع آوری رشینگر .

این قارچ به *L.euphorbiae* Niessel که در روی *Euphorbia* در اروپا زیاد دیده میشود و خیلی بزرگ میباشد شباهت دارد فقط تفاوت آن اینست که در قارچ اروپائی هاگها در کیسه ها در دو ردیف قرار گرفته بعلاوه دو انتهای آنها خیلی باریک شده اندازه آنها بزرگتر بوده و رنگ آن روشن - تر است .

Leveillula taurica (Lèv.) Arn. - روی برگهای زنده *Althea* sp. لرستان : بیشه

۴۸/۷/۱۴ جمع آوری رشینگر و منوچهری .

Lophiostoma caulium (Fr.) Ces. et de Not. - دریائین ساقه‌های خشک

Pimpinella sp. مازندران: راه چالوس (پل زنگوله) ۴۸/۷/۷ جمع آوری رشینگر و منوچهری.
 هاگهای این قارچ در نمونه‌های ایران بطور متوسط بزرگتر (۲۷-۳۶ میکرون طول و ۶-۸ میکرون عرض) از نمونه‌های اروپائی است. بعلاوه تعداد جدار عرضی مابین که در نمونه‌های اروپائی از ۶ تجاوز نمیکند در اینجا در بعضی مواقع ۷ عدد میباشد لذا نمیتوان در حقیقت بطور معین اظهار نظر نمود که آیا این قارچ ایرانی کاملاً گونه اروپائی میباشد یا اینکه برای خود یک گونه جدیدی است.

Lophiostoma macrostomoides (de Not.) Ces. et de Not. - در روی تنه و شاخه‌های

مرده بدون پوست *Ephedra* sp. کرمان: کوههای جمال بارز نزدیک هم ۴۹/۵/۹ جمع آوری رشینگر، الن، اسفندیاری.

Lophiostoma pseudomacrostromum Sacc. - روی شاخه‌های مرده بدون پوست -

مازندران کنار دریای خزر در بابلسر ۴۸/۶/۱۹ جمع آوری رشینگر.

Lophiostoma quadrinucleatum Karst. - روی شاخه‌های مرده بدون پوست - مازندران

دره چالوس نزدیک پل زنگوله ۴۸/۸/۶ رشینگر و منوچهری.

این قارچ از نمونه اصلی که شرح آن در کتابهای علمی چاپ شده است از نقطه نظر بزرگی هاگ تفاوت دارد و ممکن است یک فورم مخصوصی از این قارچ باشد.

Mamiania fimbriata (Pers.) Ces. et de Not. - روی برگهای زنده *Carpinus* sp.

مازندان بین پل زنگوله و کمر بند ۴۸/۸/۷ جمع آوری رشینگر و منوچهری.

Melanomma surrectum (Cooke) Berl. - روی ساقهای مرده بدون پوست کرمان:

کوههای جبال بارز نزدیک هم ۴۸/۵/۹ جمع آوری رشینگر و الن و اسفندیاری.

Metasphaeria sepincola (B. et Br.) Sacc. - روی پیچهای خشک *Smilax* sp.

مازندران نزدیک بابلسر ۴۸/۶/۱۹ جمع آوری رشینگر.

DIDYMELLA COUSINIAE Petr. nov. sp. - گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. III, 1949)

جلد های حامل کیسه (Périthèce) در روی برگ در نقاطیکه رنگ آنها تغییر کرده و برنگ خاکستری روشن یا خاکستری مایل سفید درآمده اند نزدیک بهم و تقریباً غیر منظم دیده میشود جلد ها زیر پوسته قرار گرفته شکل آنها مدور بندرت کمی فشرده شده میباشد اندازه

آنها بطور متوسط ۱۰۰-۱۸۰ میکرون است.

استیول در بعضی مواقع مخروطی شکل و بابشکل نقطه‌ای برجسته‌ای دیده میشود در ابتدا کاملاً بسته بوده ولی پس از رسیدن بشکل يك دایره غیر منظم باز میشود. ضخامت غشاء جدار ۱۵ میکرون و از ۲-۳ طبقه یاخته غیر منظم گوشه‌دار برنگ قهوه‌ای سیاه تشکیل شده است طبقات داخلی غشاء دارای رنگ روشن‌تری میباشند. کیسه‌ها چندان زیاد نمیشد ولی اغلب بشکل مخروطی بوده بالای آنها بزرگتر شده ولی در قاعده دنباله ضخیم کوچکی ختم میشوند. اندازه آنها ۷۰-۱۰۰ میکرون طول و ۲۸-۴۰ میکرون عرض است.

هاگها در دو ردیف و یا بعضی اوقات در سه ردیف غیر کامل در داخل کیسه قرار گرفته‌اند شکل آنها تخم مرغی کشیده دو انتهای آنها مدور اغلب راست بدون رنگ و در وسط یا کمی بطرف بالا دارای يك جدار عرضی مابین میباشند محل اتصال جدار مابین به غشاء کمی فرو رفته است بطوریکه در بعضی مواقع یاخته بالائی بزرگتر از یاخته پائینی میگردد محتویات هاگها يك نواخت و دارای پلاسمای منظم میباشند - اندازه آنها ۲۶-۳۸ میکرون طول و ۱۳-۱۷ میکرون عرض است. پارافیزها زیاد و بین کیسه‌ها قرار گرفته نخ‌شکل بوده و هر يك از چندین یاخته تشکیل شده و پس از مدتی لعابی میگردند.

روی برگهای مرده پائینی *Cousinia* sp. لرستان: بیشه ۱۴/۷/۴۸ جمع‌آوری رشینگر

و منوچهری.

این قارچ از نقطه نظر ساختمان جلد‌های حامل کیسه و بعضی مشخصات دیگر خیلی نزدیک به *D. iranica* Petr. میباشد ولی از نقطه نظر کوچکی جلد‌ها و شکل هاگها از آن کاملاً مشخص است.

MICROSPHAERA CAULICOLA Petr. nov. sp. - گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. III, 1949)

میسل خیلی کم نمو بیرنگ و اغلب از عده ای هیف‌های موازی بیرنگ نسبتاً کلفت تشکیل شده است کنیدی‌ها بیضی کشیده باریک یا تخم مرغی و انتهای آنها مدور میباشد اندازه آنها ۴۰ - ۵۰ میکرون طول ۱۲ - ۱۸ میکرون عرضی است جلد‌های حامل کیسه به تعداد زیاد یا گاهی کم بطور غیر منظم پهلوی یکدیگر قرار گرفته‌اند. شکل آنها مدور و اندازه آنها بطور متوسط ۱۰۰ - ۱۵۰ بندرت به ۱۷۰ میکرون میرسد.

آپاندیس‌های جلد نسبتاً کم اغلب چروك خورده عده‌ای از آنها کمی بزرگتر ولی بیشتر ۲-۳ مرتبه بزرگتر از قطر جلد میباشد - آپاندیس‌ها اغلب غیر منشعب میباشد در انتهای عده خیلی کمی از آنها ۲-۳ انشعاب کوتاه دیده میشود.

تعداد کیسه‌ها کم اغلب ۳-۶ عدد شکل آنها بیضی کشیده بالای آنها مدور و درقاعده به يك دنباله خیلی کوتاه منحنی منتهی میگردد طول آنها ۶۰-۹۰ میکرون و عرض آنها ۳۰-۳۵ میکرون است.

هاگها تخم مرغی دوانتها آنها مدور بیرنگ و يك یاخته‌ای میباشد پلاسمایکنواخت است اندازه هاگها ۲۰-۳۰ میکرون طول و ۱۰-۱۸ میکرون عرضی است.

این قارچ فقط درقاعده ساقه‌های جوان دیده میشود و هیچوقت به برگها حمله نمینماید. روی ساقه‌های زنده *Astragalus* sp. شاهرود بسطام: دامنه جنوبی کوه شهوار بالای نگرمان ۲۳/۷/۴۸ جمع آوری رشینگر.

XYLOSPHAERIA GORGANENSIS Petr. nov. sp. گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. IV, 1950)

جلدهای حامل کیسه (Périthèce) بطور غیر منظم متفرق بندرت منفرد بیشتر ۲ یا چند عدد در زیر بافت پارانشیم پوست قرار گرفته‌اند. پس از مدتی بافت را شکاف داده قسمتی از آنها کم و بیش خارج میشوند.

شکل جلدها مدور و کمی بطرف پائین فشرده میباشد قطر آنها بطور متوسط ۳۰۰-۶۰۰ میکرون است.

استیول دارای شکل استوانه‌ای کم و بیش درازی بوده بعضی اوقات به بلندی ۲۵۰ میکرون میرسد قسمت پائین استیول ضخیم و اغلب ضخامت آن به ۱۵۰-۲۵۰ میکرون بالغ میگردد پس از مدتی بوسیله يك سوراخ غیر منظم گوشه داری بقطر ۳۰ میکرون باز میشود.

غشاء جلد ضخیم و در اواخر شکننده میشود قطر آن ۲۵-۳۵ میکرون و از چند طبقه یاخته‌های غیر منظم گوشه دار تیره رنگی تشکیل شده است.

کیسه‌ها نسبتاً زیاد استوانه‌ای انتهای آنها مدور و درقاعده به يك دنباله کوتاه نسبتاً ضخیمی منتهی میشود.

طول کیسه‌ها ۱۲۰-۱۵۰ و عرض آنها ۷ الی ۲۰ میکرون است.

تعداد ها گهای داخل هر کیسه ۸ عدد و بندرت ۴ - ۶ عدد نیز دیده میشود که در داخل کیسه در یک ردیف قرار گرفته اند.

ها گها بیضی یا تخم مرغی کشیده دارای ۵ - ۸ بندرت ۷ جدار مابین عرضی و یک الی دو جدار مابین طولی میباشد که بسختی دیده میشود.

ها گها از وسط بطرف داخل کمی فشرده شده اند رنگ آنها زیتونی تیره یا قهوه ای مایل بسیاه میباشد اندازه آنها ۲۳ - ۴۸ میکرون طول و ۱۱ - ۱۸ میکرون عرض میباشد.

پارافیزها خیلی زیاد خیلی نازک و منشعب میباشد پس از مدتی لعابی میشوند.

روی شاخه های خشک بدون پوست *Prunus sp.* گران: کتول ۱۹۴۸/۶ جمع آوری شریف.

تبصره - آقای دکتر پتراک در یادداشتیکه راجع به این قارچ نوشته اند اضافه نموده اند در موقعیکه خزه های ایران را آقای دکتر فرولیش Dr. J. Frohlich تعیین اسم مینمودند اطلاع داده اند که اسم جنس قارچهای موسوم به *Thyridium* Sacc. باید عوض شود زیرا یک جنس از خزها قبلاً با اسم *Thyridium* نام گذاری شده است و بدین لحاظ باید اسم جنس قارچ فوق الذکر تغییر یابد.

با مراجعه به کتب و شرح مبسوطی که آقای پتراک در

Sydowia Ann. Mycol. vol. IV, 1950 صفحه ۱۷ داده اند بهترین هم اسمی (Synonyme) که ممکن است برای جنس *Thyridium* انتخاب کرد جنس (۱۸۷۰) *Xylosphaeria* Otth. میباشد لذا کلیه قارچهاییکه تا بحال با اسم سابق *Thyridium* نامیده شده اند باید باین اسم تغییر داده شود.

لذا گونه های جدید زیر ایران را که سابقاً با اسم *Thyridium* نامیده شده بودند اینجانب با اجازه آقای دکتر پتراک در این مقاله تغییر اسم داده و با اسم جدید *Xylosphaeria* نامیده ام.

Thyridium concinnum Petr. nov. sp. = *XYLOSPHAERIA CONCINNUM* Petr. nov. comb.

گونه جدید (Sydowia, Ann. Mycol. vol. III, 1946)

جلدهای حامل کیسه (Périthèce) کم و بیش متفرق و خیلی غیر منظم پراکنده میباشند گاهی چند عدد باهم تشکیل دسته های کوچکی داده و در زیر بافتی که برنگ خاکستری تیره رنگی در آمده است قرار میگیرند بعد از مدتی بعضی ها بافت را پاره کرده تا نصفه خارج میشوند.

شکل آنها مدور بوده گاهی کمی بطرف پائین فشرده شده اند قطر آنها بطور متوسط ۳۰۰ - ۶۰۰ میکرون است استیول بشکل استوانه کوتاه بوده و در داخل *Stroma* قرار گرفته

بسیختی قسمت کوچکی از آن خارج میشود مدتهای زیاد بسته بوده بعداً بوسیله يك سوراخ مدور غیر منظمی بقطر ۴۰ - ۵۰ میکرون باز میشود.

جنس Stroma که جلدها را پوشانیده است خیلی متغیر میباشد اغلب از عده زیادی هیفها قهوه ای سیاه رنگ تو در توئی که در میان آنها نیز فضاهای خالی دیده میشود تشکیل یافته است. غشاء جلد خیلی مختلف بوده قطر آن به ۳۰ - ۵۰ میکرون و در قاعده جلد به ۷۵ میکرون میرسد این غشاء از چندین طبقه یاخته های کوچک مدور یا گوشه داری که خیلی کم بهم فشرده شده اند و دارای جدار نازک بیرنگ یا زیتونی روشن میباشد تشکیل شده است فقط در قاعده جلد جدار این یاخته ها ضخیم شده و رنگ آنها تیره تر میگردد.

کیسه ها خیلی زیاد بشکل استوانه کشیده بوده انتهای آنها مدور شده و در قاعده بيك دنباله ضخیم نسبتاً بلندی بطول ۲۰ - ۳۰ میکرون ختم میگردد طول کیسه ها ۱۴۰ - ۱۹۰ میکرون و عرض آن ۱۸ - ۲۵ میکرون است در هر کیسه ۴ - ۸ هاگ قرار گرفته است. هاگها در بيك ردیف بطور مورب در کیسه قرار گرفته شکل آنها بیضی کشیده و دو انتهای آنها کم و بیش مدور شده است هاگها دارای ۱۲ - ۷ بعضی ها ۱۳ - ۱۵ جدار مابین عرضی و يك الي دو جدار مابین غیر کامل میباشد و وسط هاگها کمی بطرف داخل فرو رفته بوده رنگ آنها زیتونی تیره یا سبز مایل بسیاه و اندازه آنها ۳۰ - ۵۰ بعضی ها ۶۰ میکرون طول و ۱۲ - ۱۷ میکرون عرض میباشد. پارافیزها خیلی زیاد نخعی شکل و منشعب بوده و پس از مدتی لعابی میشوند.

روی ساقه ها و شاخه های Polygonum sp شاهرود: بسطام دردانه های جنوبی کوه شهوار بالای نگرمان ۴۸/۷/۲۳ جمع آوری رشینگر.

Thyridium fusisporum Petr. nov. sp. = *Xylosphaeria fusisporum* Petr. nov. comb.

گونه جدید (Sydowia, Ann. Mycol. vol. III, 1949)

جلدهای حامل کیسه (Périthèce) روی نقاط سیاه شده بطور غیر منظم متفرق یا منفرد در بعضی از مواقع چند عدد پهلوی یکدیگر در زیر بافت دیده میشوند در اغلب از موارد زیر بافت باقی مانده فقط قسمتی از جلد یا استیوال از بافت خارج میشود و در بعضی ها بافت را شکاف داده قسمت عمده جلد خارج میگردد.

شکل جلد مدور یا بیضی پهن قطر آن بطور متوسط ۴۰۰ - ۸۰۰ میکرون است استیوال استوانه شکل یا مخروطی شکل نسبتاً ضخیم بوده مدتها مسدود بوده بعداً بوسیله يك سوراخ مدور یا بیضی بقطر ۴۰ - ۵۰ میکرون باز میشود.

غشاء جلد کلفت چرمی و در پیری شکننده میگردد - و از یکنوع بافت پارانشیم دروغی تشکیل شده است این بافت از عده زیادی طبقات یاخته‌های مدور یا گوشه دار کم فشرده شده‌ای برنگ قهوه‌ای مایل بسیاه تشکیل شده است قسمت داخلی این طبقات را عده زیادی هیف‌های تودرتوی زیتونی رنگ روشن تشکیل داده است.

کیسه‌ها زیاد استوانه‌ای شکل انتهای آنها مدور بوده قاعده بیک دنباله ضخیمی بطول ۲۰ - ۳۰ میکرون منتهی میگردد اندازه کیسه‌ها ۹۰ - ۱۴۰ میکرون طول و ۱۰ - ۱۵ میکرون عرض است - تعداد ها گهای هر کیسه ۸ عدد ولی اغلب در نتیجه از بین رفتن یاخته‌هایش از ۳ - ۶ عدد دیده نمیشوند.

ها گها در یک خیلی بندرت در دو ردیف در داخل کیسه قرار گرفته اند شکل آنها دو کی یادو کی کشیده میباشد و دو انتهای آنها باریک شده است. اغلب دارای ۵ جدار مابین عرضی و ۱-۳ جدار مابین طولی.

در یاخته‌های وسطی ها گ فقط یک جدار مابین طولی دیده میشود رنگ ها گها قهوه‌ای زیتونی تیره میباشد.

اندازه آنها ۱۹-۳۶ میکرون طول (بعضی اوقات ۲۳-۳۲ میکرون) و ۸-۱۱ میکرون عرض میباشد.

پارافیز ها خیلی زیاد نخی شکل اغلب ساده بعضی اوقات منشعب بوده پس از مدتی لعابی میشوند.

روی ریشه ها و ساقه‌های پائینی یک درختچه که بواسطه نداشتن گل نمیتوان اسم قطعی آنرا تعیین نموده و ممکن است از فامیل Composé یا Labiée باشد.

بلوچستان: بین خاش و ایرانشهر ۴۸/۵/۱۶ جمع آوری رشینگروالن واسفندیاری.

کرمان: کوه جبال بارز نزدیک بم ۴۸/۵/۹ جمع آوری رشینگروالن واسفندیاری.

خراسان: بین قوچان و گردنه الملی ۴۸/۶/۳ جمع آوری رشینگر.

= *Xylosphaeria Rechingeri* Petr. nov. Comb.

Thyridium Rechingeri Petr. n. sp. گونه جدید (Sydowia, Ann. Mycol. vol. III. 1949.)

جلد های حامل کیسه اغلب منفرد یا پهلوی یکدیگر تشکیل توده‌های غیر منظمی مینماید عده‌ای در زیر بافت پارانشیم قرار گرفته و عده دیگر کم و بیش از آن خارج میشوند شکل آنها

اغلب مدور یا تخم مرغی پهن میباشد بطور کلی غیر منظم بوده و قطر آنها بطور متوسط ۵۰۰ - ۸۰۰ میکرون است.

غشاء جلد بیشتر از دو طبقه متمایز تشکیل شده است طبقه خارجی اغلب از بافت بیرون وده ضخیم شده ضخامت آن در طرفین ۶۰ - ۸۰ میکرون و در بالا در حدود ۱۲۰ میکرون است این طبقه از یک بافت پارانشیم دروغی یا یاخته‌های غیر منظم مدور یا گوشه داری برنگ تیره ضخیم به بزرگی ۷ - ۵ میکرون تشکیل شده در نیمه پائین جلد مخصوصاً در قاعده غشاء از عده زیادی هیف‌های نازک تودرتوی بیرنگ تشکیل شده است که در وسط آنها فضاهای خالی نیز دیده میشود.

کیسه‌ها نسبتاً زیاد استوانه‌ای باریک انتهایی آن مدور قاعده به یک دنباله کوچک ضخیمی منتهی میشود.

تعداد هاگهای داخل کیسه ۸ عدد اندازه کیسه‌ها ۱۲۵ - ۲۲۰ میکرون طول و ۲۰ - ۳۰ میکرون عرض است هاگها در دو یاسه ردیف در قسمت انتهایی کیسه فقط در یک ردیف قرار گرفته اند شکل هاگها دوکی راست یا کمی منحنی انتهایی آنها باریک شده است و دارای ۹ - ۲۴ اغلب ۱۰ - ۱۸ جدار مابین عرضی و ۱ - ۳ جدار مابین طولی ناقص میباشد جدارهای مابین طولی در ثلث بالائی یا در وسط هاگ مشخص بوده و در همین قسمت ها دو طرف هاگ بطرف داخل کمی فرورفته میباشد رنگ هاگها زیتونی تیره و پس از رسیدن قهوه‌ای مایل به سیاه میگردد اندازه آنها ۵۰ - ۷۸ میکرون طول و ۱۱ - ۱۵ میکرون عرض میباشد. پارافیزها خیلی زیاد نازک و منشعب بوده پس از مدتی لعابی میشوند.

روی شاخه‌های خشک بدون پوست *Ephedra* sp. کرمان: کوه جبال بارز نزدیک بم ۴۸/۵/۹ جمع آوری رشینگر، الن، اسفندیاری.

این گونه از نقطه نظر بزرگی جلد‌های حامل کیسه و بزرگی هاگ و زیادی جدارهای عرضی مابین کاملاً مشخص بوده و نزدیک به هیچ یک از گونه‌های این جنس نمیشد.

= XYLOSPHAERIA SEMNANENSE Petr. comb. nov.

Thyridium semnanense Petr. n. spec. گونه جدید (Sydowia, Ann. Mycol. vol. III, 1949)

جلدهای حامل کیسه (*Pétièche*) در روی شاخه‌ها کم و بیش متفرق چند عدد با هم روی لکه‌هایی برنگ خاکستری یا خاکستری مایل به سیاه قرار گرفته عده‌ای بافت را پاره نموده تا نصف گاهی بیشتر از آن خارج میشوند.

شکل جلدها مدور کمی فشرده شده یا بعضی کشیده میباشد قطر آنها بطور متوسط ۳۰۰-۵۰۰ میکرون است.

استیول استوانه‌ای شکل کوتاه و ضخیم پس از مدتی بوسیله یک سوراخ غیر منظم مدوری بقطر ۳۰ میکرون باز میشود.

غشاء جلد کلفت اما نرم ضخامت آن ۶۰ - ۸۰ میکرون است و از عده زیادی طبقات یاخته‌های غیر منظم گوشه‌دار تیره رنگی تشکیل شده است یاخته‌های طبقات داخلی بزرگتر و رنگ آنها روشن تر میباشد.

کیسه‌ها خیلی زیاد استوانه‌ای شکل بالای آنها مدور شده و در قاعده بیک دنباله‌ای بطول ۲۰-۳۰ میکرون منتهی میشود تعداد ها گاهی هر کیسه متفاوت ۴ یا ۶ یا ۸ عدد میباشد اندازه کیسه‌ها نسبت بتعداد ها کما که در آن قرار گرفته اند تغییر میباید ولی اغلب دارای ۸۵ - ۱۳۵ میکرون طول و ۱۱ - ۱۳ میکرون عرض است.

ها گها در داخل کیسه در یک ردیف قرار گرفته و دارای شکل و اندازه متفاوت است بیشتر آنها دو کی کشیده بوده بعضی ها دو مخروطی میباشد در انتها ها گها اغلب کم و بیش باریک شده‌است عده معدودی از ها گها تخم مرغی کشیده میباشند و کم و بیش خمیده هستند.

ها گهای بزرگ دارای ۷ - ۵ ها گهای کوچک ۳ و خیلی کوچک ۱ - ۲ جدار ما بین عرضی میباشد در ها گهای بزرگ جدار ما بین طولی یک عدد و ها گهای کوچک کاملاً آری از آن میباشند ها گهای دو کی شکل و ها گهاییکه خیلی طویل میباشند در وسط در دو طرف دارای فرورفتگی میباشند رنگ ها گها قهوه‌ای مایل بسیاه بوده و محتویات آن بسختی دیده میشود.

اندازه ها گها ۱۵ - ۲۶ بزرگها تا ۳۲ میکرون طول و ۷ - ۱۳ میکرون عرض میرسند. پارافیزها خیلی زیاد نخ‌شکل و منشعب و محتوی قطرات کوچک روغن میباشند پس از مدتی پارافیزها لعابی میشوند. روی ریشه‌ها و شاخه‌ها و ساقه‌های خشک *Stachys inflata* سمنان: صحرای گچ نزدیک سرخه ۱۵/۵/۴۹ جمع‌آوری رشینگر

= *XYLOSPHAERIA SPECIOSUM* Petr. Comb. nov.

Thyridium speciosum Petr. n. spec. گونه جدید (Sydowia, Ann. Mycdo. vol. III, 1949)

جلد های حامل کیسه (Pèrithèce) متفرق غیر منظم اغلب منفرد بندرت دویاچند عدد به تشکیل دسته های کوچکی مینمایند و اغلب زیر بافت پوسته باقی میمانند شکل آنها مدور بعضی ها بیضی کشیده عده ای غیر منظم قطر آنها به ۶-۱۰ میلی متر میرسد.

استیول ضخیم استوانه ای بلند بطول ۲۵۰ میکرون و بعد از مدتی بوسیله يك سوراخ مدور غیر منظمی بطول ۵۰ میکرون باز میشود.

غشاء جلد ب ضخامت ۲۵ - ۳۵ میکرون و از چند طبقه یاخته های مدور یا گوشه دار غیر منظم برنگ قهوه ای مایل بسياه تشکیل شده است.

کلیه جدار از يك Stroma پوشیده شده است که قاعده آن ۴۰ - ۷۰ میکرون ضخامت دارد در طرفین سربه این ضخامت افزوده میشود این Stroma از يك بافت پارانشیم دروغی یا یاخته های غیر منظم برنگ قهوه ای تیره تشکیل شده است در قاعده آن عده زیادی هیف های نازکی دیده میشود کیسه ها زیاد کم استوانه ای شکل انتهای آنها مدور شده و در قسمت قاعده بيك دنباله ضخیمی بطول ۲۰ - ۵۰ میکرون ختم میگردد طول کیسه ها ۲۰۰ - ۲۸۰ و عرض ۱۸ - ۲۵ میکرون است تعداد ها گها در هر کیسه ۸ بندرت ۴ - ۶ عدد میباشد.

ها گها در داخل کیسه در يك ردیف قرار گرفته اند شکل آنها کشیده یا بیضی خیلی کشیده و دوانتهای آنها کاملاً مدور شده است وسط ها گها در دو طرف از بالا و از پائین تا وسط بطرف داخل فرو رفته است بطوریکه به آنها شکل بیسکویت میدهد. ها گها دارای ۷ - ۱۵ اغلب ۸ - ۱۲ جدار مابین عرضی و ۱ - ۳ جدار مابین طولی ناقص میباشد رنگ ها گها زیتونی تیره یا قهوه ای مایل بسياه میباشد طول آنها ۳۰ - ۶۰ و عرض ۱۲ - ۲۰ میکرون است.

پارافیزها خیلی زیاد اغلب منشعب بوده و در قسمت بالائی کمی ضخیم تر شده و بعد از مدتی لعابی میشوند.

روی شاخه های خشك يك درختچه - کرمان: کوه جبال بارز نزدیک بم ۴۸/۵/۹ جمع آوری رشینگر، الن، اسفندیاری.

Trematosphaeria megalospora (Rehm.) Wint. - روی شاخه های خشك کلفت بید

Salix sp. لرستان: بیشه ۴۸/۷/۱۴ جمع آوری رشینگر و منوچهری.

Roselinia pulveracea (Ehrh.) Fuck. - روی شاخه های بدون پوست خشك - گرگان:

دامنه های شمالی کوه شهوار پائین حاجی لنگ ۴۸/۷/۲۷ جمع آوری رشینگر.

Seynesiella juniperi (Desm.) Arn. - روی برگهای زنده و مرده *Juniperus sp.*

مازندران: هزار جریب جمع آوری شریف.

Spilosticta melanoplaca Petr. - روی برگهای زنده و مرده *Cephalaria sp.* مازندران:

دره چالوس نزدیک پل زنگوله ۴۸/۸/۷ جمع آوری رشینگر و منوچهری .
روی برگهای زنده *Cephalaria* sp. کرمان : کوه جبال بارز ۴۸/۵/۸ جمع آوری رشینگر
الن ، اسفندیاری .

ZIGNOELLA IRANICA Petr. nov. sp. گونه جدید

(Sydowia, Ann . Mycol. Vol . III . 1949)

جلدهای حامل کیسه (Périthèce) مجتمع و کم و بیش به تعداد کم یا زیاد پهلوی هم قرار گرفته و در روی طبقه خارجی پوست نمو مینمایند خیلی زود از پوسته خارج شده در اواخر تقریباً آزاد میگردند شکل آنها مدور کم و بیش بطرف پائین فشرده شده قطر آنها بطور متوسط ۳۰۰-۶۵۰ میکرون است .

استیول صاف و یا کمی برجسته است بعد از مدتی بوسیله یک سوراخ مدور غیر منظم بقطر ۳۰-۵۰ میکرون باز میشود .

غشاء جلد نسبتاً ضخیم پس از مدتی کمی شکننده میگردد ضخامت آن ۷۰-۱۵۰ میکرون و از عده زیادی طبقات یاخته های مدور یا گوشه دار غیر منظم تیره رنگ تشکیل یافته است طبقات داخلی دارای یاخته های کوچک و رنگ آنها روشن تر است در قسمت قاعده از عده زیادی هیف های تو در تو زیتونی رنگ تشکیل شده است .

کیسه ها استوانه ای بالای آنها مدور و در قاعده بیک دنباله کوتاه د کمه ای شکل ختم میشود تعداد ها گهای داخل کیسه ۸ عدد است طول کیسه ها ۱۰۰ - ۱۳۰ و عرض آنها ۲۰ - ۲۴ میکرون است .

ها گها در داخل کیسه ها در دو ردیف قرار گرفته اند شکل آنها دو کی شکل کشیده دوانتها کمی نازک شده اغلب راست یا کمی منحنی میباشد هر هاك دارای سه جدار مابین عرض بوده که در قسمت وسط ها گها مخصوصاً و در دوانتها کمتر از دو طرف بطرف داخل فشرده شده اند ها گها بیرنگ و دارای یک پلاسمهای یکنواخت یا یک الی ۳ قطره کوچک روغنی در هر یاخته است .

اندازه ها گها ۳۴ - ۵۰ میکرون طول و ۸ - ۱۲ میکرون عرض است .
پارافیز ها خیلی زیاد ، منشعب و نخعی شکل بوده پس از مدتی لعابی میشوند .

روی شاخه های بدون پوست *Salix acmophylla* لرستان : بیشه ۴۸/۷/۱۴ جمع آوری رشینگر و منوچهری .

ZIGNOELLA SCHARIFII Petr. nov. sp. گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. IV, 1950)

جلدهای حامل کیسه (Périthèce) متفرق غیر منظم گاهی چند عدد پهلوی هم قرار میگیرند اغلب در روی شکافها که در روی پوست شاخه ها پیدا شده است دیده میشوند. جلد ها مدت کمی در زیر بافت قرار گرفته بزودی قسمتی از آن خارج شده وعده زیادی تقریباً کاملاً آزاد میگردند.

شکل جلد ها کاملاً مدور بوده قطر آنها بطور متوسط ۴۰۰ - ۶۰۰ میکرون است بندرت به ۷۰۰ میکرون نیز بالغ میشود استیول ضخیم اغلب صاف بوده در بعضی ها کمی برجسته میباشد و بعد از مدتی بوسیله يك سوراخ غیر منظم گوشه داری با اندازه ۲۰-۳۰ میکرون بار میشوند. غشاء جلد نسبتاً ضخیم در قسمت پائین ۳۰-۴۰ میکرون و بطرف بالا ضخیم تر شده و از عده زیادی طبقات یاخته های غیر منظم گوشه دار ضخیمی برنگ قهوه ای مایل بسياه تشکیل یافته است طبقات داخلی نازك تر یاخته های آن کوچکتر و رنگ آنها روشن تر است. در قاعده عده زیادی هیف های تو در توی زیتونی رنگ که قسمتی از آن داخل در بافت نبات شده است دیده میشود.

کیسه ها نسبتاً زیاد استوانه ای شکل در بالا مدور در قاعده بيك دنباله کوتاهی منتهی میشود تعداد یاخته های هر کیسه ۸ عدد اندازه کیسه ها ۱۲۰ - ۱۴۰ میکرون طول و ۱۵ - ۱۸ میکرون عرض است - ها گها در داخل بطور مورب در يك ردیف قرار گرفته اند. شکل ها گها دوکی کشیده در انتها کمی نازك شده است هر یاخته دارای سه جدار عرضی مابین میباشد که اغلب در وسط و بندرت در دو انتها از طرفین بطرف داخل کمی فرو رفته میباشد ها گها بزرگ و در هر یاخته يك قطره روغنی بزرگ و پلاسمهای زیاد دیده میشود اندازه ها گها ۲۳-۳۴ میکرون بیشتر ۲۵-۳۱ میکرون طول و ۵-۸ ر ۱۲ میکرون اغلب ۱۰-۱۱ میکرون عرض میباشد.

پارافیز ها خیلی زیاد رشته ای منشعب و پس از مدتی لعابی میگردند.

روی شاخه و ساقه های خشك بدون پوست Zygomycetum atriplicoides کویر کاشان

۴۸/۱۱/۲۱ جمع آوری شریف.

این گونه جدید را آقای دکتر پتراک بنام آقای مهندس قوام الدین شریف دستیار آزمایشگاه بیماری نباتی. وزارت کشاورزی نامیده است ما بدینوسیله از زحماتیکه ایشان در قسمت جمع آوری

نمونه قارچها کشیده اند قدردانی مینمائیم .

Apiodiscus Gillii Petr. - روی ساقه‌های پوسیده *Cousinia multiloba* شاهرود: بسطام
در دامنه‌های جنوبی کوه شهوار نزدیک نگرمان ۴۸/۷/۲۵ جمع آوری رشینگر .

Lophodermium sesleriae Hilitzer. - روی برگهای خشك . *Sesleria* sp. مازندران
و کجور در کوههای مرتفع اولج ۴۸/۸/۹ جمع آوری رشینگر و منوچهری .

Stictis mollis Pers. - روی شاخه‌های خشك - مازندران : ساحل بحر خزر . نزدیک
بابلسر ۴۸/۶/۱۹ جمع آوری رشینگر .

FUNGI IMPERFECTI

Ascochyella rudis (Bub.) Petr. et Syd. - روی ساقه‌های خشك . *Dianthus* sp.
مشهد : کوههای هزار مسجد بین ارداك و تلقور ۴۸/۶/۷ جمع آوری رشینگر - الن .

ASCOCHYTELLA DAVATCHII Esf. nov. sp.

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. IV, 1950)

پیکنید ها (Pyknides) روی نقاطی از ساقه که برنگ خاکستری یا خاکستری مایل
به سفید در آمده اند غیر منظم و به مقدار زیاد دیده میشوند .
عده‌ای از آنها یکی بعد از دیگری قرار گرفته و تولید خطوط موازی کوتاهی مینمایند
در ابتداء زیر پوسته قرار گرفته بعداً آنرا پاره نموده و کم و بیش از آن خارج شده عده‌ای هم
بکلی آزاد میشوند .

غشاء پیکنید تقریباً نرم بضخامت بیست میکرون و از سه طبقه یاخته تشکیل شده است
یاخته‌های دو طرف پیکنید گوشه دار غیر منظم کم و بیش بهم فشرده شده و دارای جداری نازك
میباشند رنگ آنها قهوه‌ای روشن است - یاخته‌ها قسمت بالائی دارای رنگی تیره تر و اندازه‌ای
بزرگتر هستند - یاخته‌های قائده پیکنید بیرنگ و دارای جداری نازك میباشد به این یاخته‌ها
پایه‌های حامل کنیدی متصل میباشد .

کنیدی‌ها دارای شکل و اندازه خیلی متفاوت هستند - بزرگ‌ها يك یاخته‌ای بوده
شکل آنها تخم مرغی و بعضی‌ها کاملاً مدور میباشند - رنگ آنها کاملاً روشن بوده و اندازه
آنها - ۱۳ - ۱۷ میکرون طول و ۱۱ - ۱۳ میکرون عرض است .

بعضی کنیدی‌ها دارای شکل شلجمی کشیده بوده دو انتهای آنها مدور شده و اغلب در
وسط دارای يك جدار مابین میباشد طول آنها در بعضی مواقع ۲۲ میکرون میرسد عده معدودی

دارای دو جدار مابین میباشند رنگ آنها قهوه‌ای مایل به زیتونی روشن است و اندازه آنها ۱۶-۳۰ میکرون طول (اغلب ۱۸-۲۵ میکرون) و ۹-۱۳ میکرون عرض است.

روی ساقه های *Capparis spinosa* - کویر کاشان : عین الرشید ۲۸/۱۱/۴۸ جمع آوری شریف این قارچ يك فورم بینابین میان *Ascochyta* و *Diplodia* میباشد ولی از نقطه نظر شکل و بزرگی کنیدی و همچنین ساختمان مخصوص غشاء پیکنید ها از انواع گونه های جنس *Diplodia* مشخص میگردد.

Ascochyta calotropidis Sacc. - روی برگهای *Calotropis procera* اهواز ۷/۹/۴۶

جمع آوری اسفندیاری.

Phoma ambiens Sydow. = **ASTEROMELLA AMBIENS** (Syd.) Petr. nov. comb.

روی برگها و دم برگهای مرده . *Prangos* sp. لرستان : کوههای بروجرد ۱۵/۹/۴۷ جمع آوری شریف.

این قارچ اسپس تیپیک ژاند *Asteromelia* میباشد و به گونه های *A. aegyptodi* (Cur.) Petr. و *A. ferulina* Petr. که به گیاهان تیره چتری (*Ombellifères*) حمله مینمایند نزدیک میباشد.

ASTEROMELLA DELPHINI Petr. nov. sp.

(*Sydowia*, Ann. Mycol. vol. III, 1949)

لکه ها در دوطرف برگ کاملاً واضح بطور متفرق پراکنده اغلب از انتها یا کناره برگ شروع کرده بتدریج بزرگ شده و بالاخره قسمت عمده آنرا فرا گرفته برگ را خشک میکند. شکل لکه ها غیر منظم اندازه آنها ۵-۲۰ سانتیمتر طول و ۳-۸ میلیمتر عرض میباشد. در ابتدا رنگ آنها قهوه ای کم رنگ بعداً برنگ سفید مایل به زرد یا خاکستری مایل به سفید میگردند و بوسیله يك نوار نسبتاً عریضی برنگ خاکستری مایل بسبز یا خاکستری مایل به سیاه احاطه و محدود میشوند.

پیکنید ها هیپوفیل (*Hypophylle*) بندرت و خیلی کم اپی فیل (*epiphyllle*) تك تك در مجاورت جلدهای حامل کیسه (*Périthèce*) يك (*Mycosphaerella*) در زیر پوسته نمودنماینند. شکل پیکنید ها مدور قطر آنها ۲۰-۸۰ میکرون. استیول صاف یا کمی برجسته و بوسیله يك سوراخ مدور غیر منظم بقطر ۲۰ میکرون باز میشود.

غشاء پیکنید نسبتاً ضخیم از دو الی سه طبقه یاخته های مدور پا گوشه داری به بزرگی ۴-۸ میکرون با جدار نازك برنگ قهوه ای تیره تشکیل یافته است.

کنیدی ها خیلی زیاد، باسیلی شکل صاف گاهی کمی منحنی بیرنگ و يك ياخته‌ای میباشند اندازه آنها ۵ ر ۲ - ۴ میکرون طول و ۵ ر ۰ - ۱ میکرون عرض است.

روی برگهای زنده *Delphinium sp.* گرگان : دامنه شمالی کوههای شهوار زیر حاجی لنگ ۴۸/۷/۲۷ جمع آوری رشینگر.

اغلب لکه های فوق الذکر عقیم میباشند و ممکن است در نتیجه حمله يك قارچ دیگری از قبیل *Ramularia* و *Cercospora* تولید شده باشند فقط در بعضی از لکه ها پیکنیدهای *Asteromella* مخلوط با جلد های يك *Mycosphaerella* که قاعدتاً فورم کیسه دار قارچ میباشد بطور متفرق دیده میشود. *Asteromella ferulina Petr.* - روی برگهای خشک *Ferula ps.* بلوچستان بین زاهدان و خاش جمع آوری رشینگر والن و اسفندیاری.

= *BOTRYODIPLODIA EVONYMELLA* (Trav. et Migl.) Petr. et Comb. n. sp.
(*Sphaeropsis evonymella* Trav. et Migl.)

روی برگهای خشک *Evonymus japonicus* مازندران : آمل ۴۹/۷/۲۷ جمع آوری اسفندیاری راجع باین قارچ آقای دکتر پتراک چنین مینویسند :
Sphaeropsis evonymella برای اولین دفعه روی ساقه های خشک *Evonymus japonicus* کشف شده و بنابه شرحیکه پیدا کننده قارچ داده است باید قاعدتاً دارای ها گهائی بطول ۲۰ - ۳۰ و عرض ۹ - ۱۲ میکرون باشد.

نمونه هائیکه از ایران جمع آوری شده است دارای مشخصات زیر میباشد :
پیکنیدها اپیفیل و بطور منظم در روی نقاطیکه بر رنگ خاکستری روشن یا قهوه ای مایل به خاکستری در آمده اند دیده میشود شکل پیکنیدها مدور و اندازه آنها بطور متوسط ۲۰۰ - ۳۰۰ میکرون است غشاء پیکنیدها سیاه رنگ و شکننده است و از يك نوع بافت پارانشیم دروغی تیره رنگ با یاخته های نسبتاً بزرگی تشکیل یافته است.

کنیدی ها بیضی کشیده یا تخم مرغی بوده يك ياخته ای و بیرنگ هستند اندازه آنها ۱۷ - ۳۰ طول و ۸ - ۱۲ میکرون عرض است این قارچ را بایستی قاعدتاً يك نوع از *Sphaeropsis evonymella* قبول نمود که به برگ ها حمله میکنند ولی از نقطه نظر علائمیکه در بالا ذکر گردید خیلی نزدیکتر به جنس *Botryodiplodia* میباشد و بدین لحاظ بهتر است اسم آنها را به *B. evonymella* تغییر داد.

گونه جدید **CONIOTHYRIUM ATRAPHAXIDIB** Esf. nou. spec.

(Sydowia Ann. Mycol. vol. IV 1950)

پیکندها (Pyknides) بطور غیر منظم یا نزدیک بهم قرار گرفته یادر روی شکافهای سطحی پوست ساقه یکی بعد از دیگری یا بطور منفرد دیده میشوند شکل آنها مدور یا کشیده یا شلجمی بیشتر غیر منظم میباشد قطر آنها بطور متوسط ۱۵۰ - ۲۲۰ میکرون است پیکندها در ابتداء کم و بیش زیر پوسته قرار گرفته سپس خارج میشوند استیول صاف یا کمی برجسته بوده بوسیله سوراخ غیر منظم گوشه داری بطول ۲۰ میکرون باز میشود غشاء پیکند از یک نوع بافت پارانشیم دروغی بقطر ۱۰ - ۱۵ میکرون تشکیل شده است یاخته‌های این بافت غیر منظم و گوشه دار با جدار نازک بوده رنگ آنها در قسمت بالا قهوه‌ای مایل به زیتونی و در قسمت پائین روشن است.

کنیدی‌ها بایک ماده لعابی کم و بیش بهم چسپیده شکل آنها شلجمی پهن یا تخم مرغی و گاهی مدور میباشد یک یاخته‌ای بوده بندرت در وسط بعضی هایک جدار عرضی دیده میشود رنگ آنها قهوه‌ای مایل بسیاه است اندازه کنیدی‌ها ۱۰ - ۱۵ طول و ۷ - ۱۲ میکرون عرض است در کنیدی‌های مدور قطر آنها بین ۸ - ۵ ر ۱۲ میکرون تغییر میکند رشته‌های حامل کنیدی (conidiophores) خیلی کوچک و با سیلر بطول ۴ - ۶ و عرض ۵ ر ۱ - ۲ میکرون میباشد و بزودی لعابی میشوند.

روی ساقه‌های بدون پوست *Atraphaxis spinosa* کویر کاشان ۲۶/۱۱/۴۸ جمع آوری

شریف .

Camarosporium quaternatum (Gazl.) Sacc. - روی شاخه‌های *Lycium* sp. کویر

کاشان نزدیک سیاه کوه ۲۶/۱۱/۴۸ جمع آوری شریف .

گونه جدید **CAMAROSPORIUM SHAHVARICUM** Petr. nov. spec.

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. III, 1949)

Stromata غیر منظم کم و بیش متفرق اغلب منفرد بندرت دویاچند عدد پهلوی یکدیگر قرار گرفته است پس از مدتی کم و بیش نمو کرده بهم متصل شده بشکل مدور یا شلجمی در آمده قطر آنها بطور متوسط ۱ - ۳ بندرت به ۴ میلیمتر بالغ میگردد.

ساختمان *Stromata* از یک نوع بافت پارانشیم دروغی (pseudoparenchyme) تشکیل شده است که یاخته‌های آن نسبتاً بزرگ بوده دارای جدار نازکی برنگ قهوه‌ای مایل به زرد

یا زیتونی می باشد پیکنیدها (pyknides) به تعداد زیاد نزدیک بهم اغلب در دویا چهار طبقه دیده میشوند پیکنیدهای پائین کاملاً عقیم بوده کوچکتر میباشند سایر پیکنیدها کم و بیش مدور بوده از دوطرف کمی فرورفته و قطر آنها بطور متوسط ۲۵۰ - ۵۰۰ میکرون است - استیول صاف و بوسیله یک سوراخ مدور باز میشود.

غشاء پیکنیدها نسبتاً ضخیم قطر آن ۳۵ - ۸۰ میکرون است و از یک بافت پارانشیم دروغی یا چندین طبقه یاخته تشکیل یافته است و رنگ یاخته های طبقات خارجی قهوه ای تیره و طبقات داخلی زیتونی مایل به قهوه ای یا روشن تر می باشد کنیدی ها (conidies) خیلی زیاد و دارای شکل و اندازه های مختلفی است بعضی ها تخم مرغی یا شلجمی عده ای کلابی شکل عده دیگر دارای شکل غیر منظم می باشد هر کنیدی دارای ۱ - ۵ جدار مابین عرضی و ۱ - ۲ جدار طولی غیر کامل میباشند.

اندازه کنیدی ها ۱۲ - ۳۲ میکرون طول و ۱۰ - ۲۴ میکرون عرض است رنگ آنها قهوه ای مایل به سیاه است.

روی ساقه های مرده *Astragalus* sp. گرگان: دامنه شمالی کوه های شهوار ۴۸/۷/۲۶ جمع آوری رشینگر.

Ephedra sp. خشک - روی شاخه های خشک *Coleoseptoria ephedrae* (Auersw.) Petr.

بلوچستان: بین زاهدان و خاش ۴۸/۵/۱۵ جمع آوری رشینگر، الن و اسفندیاری.

Nerium odoratum خشک - روی شاخه های خشک *Cytospora salicis* (Corda.) Rabh.

کرمان: کوه های جبال بارز نزدیک بم ۴۸/۵/۹ جمع آوری رشینگر، الن و اسفندیاری.

Lathyrus roseus زنده - روی برگ های زنده *Diachorella onobrychidis* (DC.) v. Hohn.

مازندران بین پل زنگوله و کمر بند ۴۸/۸/۷ جمع آوری رشینگر و منوچهری.

روی برگ های زنده *Vicia* sp. مازندران نزدیک پل زنگوله ۴۸/۸/۶ جمع آوری رشینگر

و منوچهری.

LIGNIELLA SCHARIFII Esf. nov. sp. گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. IV. 1950)

Stromata روی ساقه ها در نقاطیکه برنگ سفید مایل به خاکستری یاسفید مایل به زرد

درآمده اند غیر منظم متفرق اغلب منفرد بندرت دو یا چند عدد پهلوی هم دیده میشوند.

قاعده *stromata* خیلی پهن و عریض بالا خیلی مورب در رأس کمی صاف و وسطان کمی فرورفته است شکل آن شلجی بعضی اوقات کم و بیش غیر منظم قطر آن ۵۰ - ۵۰۰ میکرون است در ابتداء مدور سپس بوسیله يك شكاف طولی باز میشود. *stromata* يك يا چند حجره ای كوچكها اغلب يك حجره ای (*uniloculaire*) و بزرگها دارای ۲ - ۳ حجره (*pluriloculaire*) کاملاً مجزا میباشند قطر هر يك از حجره ها به ۱۵۰ - ۳۰۰ میکرون بالغ میشود.

جدار خارجی *stromata* در قسمت بالا و طرفین وجود دارد و یا قسمت پائین اغلب تولید يك زاویه قائمه مینماید این جدار از يك یا دو طبقه یاخته هائی برنگك قهوه ای خیلی تیره تشکیل شده است قطراین جدار ۳۰ - ۴۵ میکرون است جدار حجره ها در قسمت پائین اغلب بقطر ۴ - ۸ میکرون است و از یاخته هائی برنگك روشن یا زرد روشن تشکیل شده است قطراین جدار در بالا و در طرفین ۶ - ۲۰ میکرون است رنگ یاخته های آن قهوه ای مایل به زیتونی میباشد.

کنیدیها (*conidies*) بمقدار زیاد و کمی بوسیله ماده لعابی بهم چسپیده هستند شکل آنها استوانه ای با سیلر عده ای بشکل و رگول اغلب راست بعضیها کمی منحنی - بیرنگك و يك یاخته ای هستند. اندازه آنها ۵ - ۸ میکرون طول و ۲ - ۲٫۵ میکرون عرض است.

رشته های حامل کنیدی (*conidiophores*) داخل حجره ها را پوشانیده بعضی اوقات پهلوی يك دیگر دسته دسته قرار گرفته اند شكل آنها با سیلر نوک نیز و اندازه آنها ۶ - ۱۵ میکرون طول و ۱٫۵ - ۲٫۵ میکرون عرض است روی شاخه های بدون پوست *Juniperus polycarpus* بین شاهرود و گرگان (خوش ییلاق) ۴۸/۷/۲۸ جمع آوری شریف.

نگارنده این قارچ را باسم آقای مهندس قوام الدین شریف دستیار خود در آزمایشگاه بیماریهای قارچی اداره بررسیها نامیده است تا بدینوسیله از زحماتیکه ایشان چه در قسمت جمع آوری عده زیادی از نمونه ها و چه در تعیین اسم عده ای از قارچها متحمل شده اند تشکر و قدردانی بعمل آید.

= *Phyllostictina kobus* (P. Henn.) Petr. comb. nov.

Phyllosticta kobus P. Henn.

روی برگهای زنده *Magnodiasr.* رشت باغ مشکواتیه ۴۷/۸/۳۰ جمع آوری اسفندیاری.

از آنجائیکه شرح و علائم نوین قارچ تا بحال در کتاب منتشره چندان روشن و واضح نمیشد

لذا آقای دکتر پترک از روی نمونه های ایران علائم زیر را برای این قارچ شرح میدهد:

لکه ها در دو طرف برگ کاملاً واضح است تعداد آنها اغلب يك بندرت ۲ - ۳ عدد در روی

يك برگ میباشد که بیشتر از اطراف برگ شروع کرده به برگ اصلی منتهی میشود و بندرت از آن تجاوز میکند.

شکل و اندازه های لکه ها خیلی غیر منظم است اغلب در حدود ۲ - ۸ سانتیمتر طول و ۱ - ۳ سانتیمتر عرض میباشد رنگ لکه ها در ابتدا قهوه ای چرمی تیره بتدریج روشن تر شده و خاکستری میگردد اطراف لکه ها را يك خط تیره تری متمایز مینماید.

پیکنیدها در دو طرف برگ بطور غیر منظم متفرق میباشند شکل آنها مدور بوده و قطر آنها به ۱۵۰ - ۲۰۰ میکرون بالغ میگردد.

استیول صاف یا کمی برجسته بوده بعداً بوسیله يك سوراخ به قطر ۱۶ - ۲۰ میکرون باز میشود.

غشاء پیکنید از يك بافت پارانشیم دروغی یا یاخته های برگ رنگ قهوه ای سیاه رنگ تشکیل یافته است.

کنیدی ها تخم مرغی یا شلجمی بوده دوانتهای آنها مدور شده است يك یاخته ای و بزرگ هسته محتویات آنها یکنواخت و در کنیدیهای جوان يك یاد و قطره روغن بزرگ دیده میشود. اندازه کنیدیها ۹ - ۱۴ میکرون طول و ۸ - ۵ میکرون عرض است.

رشته های حامل کیندی (Conidiophores) کوتاه با سیلر بطول ۴ - ۷ میکرون و عرض ۱۵ - ۲ میکرون است بزودی لعابی میشوند.

HAPLOSPORELLA IRANICA Petr. n. spec. گونه جدید

(Sydowia. Ann. Mycol. vol. III, 1949)

پیکنیدها (Pyknides) در روی نقاطی از ساقه که برگ خاکستری روشن در آمده است بطور غیر منظم و متفرق اغلب تنها بندرت چند عدد پهلوی هم دیده میشوند.

شکل پیکنیدها مدور و کمی فرورفته بوده یا شلجمی پهن میباشند در ابتدا در زیر پوسته قرار گرفته اند. استیول صاف بشکل Papille است و يك سوراخ مدور غیر منظم بقطر ۱۰۰ - ۲۰۰ میکرون باز میشود.

غشاء پیکنید نازک و نرم میباشند (بقطر ۱۵ میکرون) و اغلب از يك یاد و طبقه یاخته های غیر منظم گوشه داری با جدار نازک برگ زرد یا قهوه ای زیتونی روشن تشکیل شده است.

کنیدی ها شلجمی کشیده یا تخم مرغی کشیده میباشند دوانتها کاملاً مدور است رنگ آنها

درابتداء روشن یازرد کم رنگ بوده بعداً خاکستری یا قهوه‌ای زیتونی میگردند يك ياخته ای بوده و دارای غشائی نازك میباشد .

اندازه کنیدی ها ۱۷ - ۲۲ میکرون طول و ۸ - ۱۲ میکرون عرض است .
رشته های حامل کنیدی (Conidiophores) جدار داخلی پیکنید را پوشانیده خیلی کوتاه و باسیلر
میباشند طول آنها ۳ - ۵ میکرون و عرض آنها ۱۵ - ۲ میکرون است و بزوی لعابی میشوند .
روی ساقهای خشك Euphorbia sp. بلوچستان: بین زاهدان و خاش ۱۵/۵/۴۸ جمع آوری
رشینگر الن واسفندیاری .

آقای دکتر پتراك راجع باین قارچ چنین مینویسد :

این قارچ قابل توجه از خیلی جهات و علائم شبیه به *Ascochyella* بخصوص تیپ
A. rudis (Bud) Petr. et Syd. میباشد که درمشرق خیلی زیاد دیده میشود .

ولی اینجانب عده زیادی از پیکنیدها را مورد مطالعه قرار داده و در کلیه آنها کنیدیهای
يك ياخته ای پیدا نمودم که از حیث اندازه و شکل کاملاً شبیه به کنیدیهای *Haplosporella* است ولی
رنگ آنها خیلی روشن تر و غشاء آنها نازك تر است همچنین از نمونه های تیپ این جنس این قارچ
از نقطه نظر غشاء نازك پیکنید و کوتاهی رشته های حامل کنیدی متفاوت است و بنظر اینجانب بهتر
است این قارچ را از این جنس خارج نموده و در يك قسمت جنس بخصوص بدین اسم :

Haplosporella Speg. subgen. *Haplosporellopsi* Petr. n. subgen. طبقه بندی نمائیم .

Hendersonia acantholimonis Petr. - روی *Acantholimmon* sp. کلاک نزدیک کرج

جمع آوری گا اوبا .

Hendersonia kudshurica Petr. - روی برگها و غلاف های خشك *Trisetum* sp.

مازندران کجور کوه های مرتفع الج ۹/۸/۴۸ جمع آوری رشینگر .

HENDERSONIA SHAHVARICA Petr. n. sp. گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. III, 1949)

پیکنیدها (Pyknides) بطور غیر منظم و متفرق روی ساقه ها پراکنده میباشد بندرت
چند عدد پهلوی هم قرار میگیرند درابتداء زیر پوسته قرار گرفته اند شکل آنها مدور کمی فشرده
شده یا شلجمی کشیده است قطر آنها بین ۱۵۰ - ۳۰۰ میکرون تغییر میکند استیول صاف و
بشکل پاییل است و بوسیله يك سوراخ مدوری بقطر ۲۵ میکرون باز میشود .

غشاء پیکنید از يك بافت پارانشیم دروغی تشکیل یافته است یاخته های آن غیر منظم و گوشه دار بوده رنگ آنها قهوه‌ای مایل به زیتونی است.

کنیدها بمقدار خیلی زیاد بوسیله يك ماده لعابی کم و بیش بهم چسبیده میباشند شکل کنیدی استوانه‌ای کشیده دو انتهای آن کاملاً مدور شده است. هر کنیدی دارای سه جدار بین کوچك ها ۱ - ۲ جدار مابین عرضی میباشند وسط کنیدی ها کمی بطرف داخل فرو رفته است رنگ آنها زیتونی است.

اندازه کنیدی ها ۲۳ - ۲۲ (بیشتر ۱۸ - ۲۰) میکرون طول و ۵ - ۷ میکرون عرض است.

رشته‌های حامل کنیدی (conidiophores) جدار داخلی پیکنید را پوشانیده است شکل آنها باسیلر انتهای آنها نوک تیز است اندازه آنها ۱۰ - ۱۶ میکرون طول و ۳ - ۴ میکرون عرض است.

روی ساقه‌های خشك Onoprychis cornuta شاهرود: بسطام در دامنه جنوبی کوه شهوار نزدیک نگرمان ۴۸/۷/۲۵ جمع آوری رشینگر.

HENDERSONIA ZYGOPHYLLI Petr, nov. sp. گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. III, 1949)

پیکنیدها بطور غیر منظم در روی نقاطی دریافت که برنگ قهوه‌ای مایل بسفید درآمده‌اند بطور متفرق و منفرد قرار میگیرند بندرت چند عدد یکی بعد از دیگری در شکافهای پوست ساقه دیده میشوند.

شکل پیکنیدها مدور کمی فشرده شده یا شلجمی کشیده است قطر آنها ۱۲۰ - ۳۰۰ میکرون است اغلب در زیر پوسته قرار گرفته فقط استیول کوچك مخروطی شکل بافت‌های پوسته را پاره کرده از آن خارج میشود استیول بوسیله يك شكاف طولی باز میشود در بعضی ها بوسیله يك سوراخ مدور بقطر ۱۵ - ۲۰ میکرون باز میشود.

غشاء پیکنید دارای ۱۵ - ۲۵ میکرون قطر است و از يك یا چند طبقه یاخته‌های غیر منظم گوشه داری تشکیل شده است. رنگ یاخته‌های بالائی قهوه‌ای تیره و یاخته‌های قاعده و طرفین کم رنگ تراست.

کنیدی‌ها خیلی زیاد و شکل و اندازه آنها مختلف است بعضی بیضی کشیده عده‌ای شلجمی یا استوانه‌ای کشیده میباشند در انتهای آنها مدور است کنیدی‌های کوچك در وسط داری يك جدار مابین عرضی میباشند در صورتیکه در کنیدی‌های بزرگ ۲ - ۳ جدار مابین عرضی دیده میشود رنگ

آنها قهوه‌ای شاه بلوطی خیلی تیره است. اندازه کنیدی‌ها ۹ - ۲۱ (بیشتر ۱۰ - ۱۸) میکرون طول و ۵ - ۸ عرض است.

روی ساقه‌های خشك *Zygophyllum atriplicoides* بلوچستان : خاش ۴۸/۵/۲۰
جمع آوری اسفندیاری.

Melasmia lonicerae Jacz. - روی برگهای زنده *Lonicera* sp. گرگان : دامنه شمالی

کوه شهوار نزدیک حاجی لنگ ۴۸/۷/۲۶ جمع آوری رشینگر.

Phlyctaena caulium (Lib.) Petr. - روی ساقه‌های خشك *Potentilla* sp. مازندران :

کجور کوههای مرتفع اولج ۴۸/۸/۳ جمع آوری رشینگر.

Plenodomus dianthi Bub. - روی ساقه‌های خشك *Swertia longifolia* گرگان :

دامنه شمالی کوه شهوار نزدیک حاجی لنگ ۴۸/۷/۲۶ جمع آوری رشینگر.

Septoria astragali Desm. - روی برگهای زنده *Astragalus* sp. مازندران : کجور

بین کینج و دشت نظیر جمع آوری رشینگر و منوچهری.

Septoria berberidis Niessel. - روی برگهای زنده *Berberis* sp. مازندران : کجور

بین کوههای اولج بطرف زانوس ۴۸/۸/۹ جمع آوری رشینگر و منوچهری.

Septoria dianthi. - روی برگهای زنده *Dianthus* sp. گرگان : دامنه شمالی کوه شهوار

پائین حاجی لنگ ۴۸/۷/۲۶ جمع آوری رشینگر.

SEPTORIA DAVATCHII Esf. nov. spec. گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. IV, 1950)

لکه‌ها در دو طرف برگ نمودار غیر منظم متفرق عده‌ای منفرد عده دیگر پهلوی هم قرار گرفته سپس کم و بیش بهم نزدیک شده متصل میگردند اندازه لکه‌ها به ۱ - ۶ میلیمتر بالغ میشود و بوسیله رگ برگها محدود میگردند. رنگ لکه‌ها قهوه‌ای مایل به خاکستری رنگ میباشد - لکه‌های سطح زیرین برگ درشت تر هستند پیکنیدها هیپوفیل بندرت بعضی‌ها اپیفیل میباشند عده آنها نسبتاً زیاد و در زیر پوسته نمود می‌کنند. شکل پیکنیدها گرد یا شلجمی و عده‌ای غیر منظم میباشند - اندازه آنها بطور متوسط ۷۰ - ۱۱۰ میکرون است - پس از رسیدن از راس شکاف میخورند.

غشاء پیکنیدها غشاء حقیقی نبوده و اغلب از عده زیادی هیف‌های تودرتوی برنگ قهوه‌ای تشکیل شده است فقط در عده از یک یا دو طبقه یاخته‌های بیرنگ نسبتاً بزرگی تشکیل شده است.

کنیدی ها بواسطه ماده لعابی کم و بیش بهم چستیده و دسته جمعی برنگ سفید مایل به زرد از پیکنید خارج میشود. شکل کنیدی ها استوانه ای نازک یا نخی شکل میباشد در انتهای آنها اغلب مدور به ندرت کمی نازک است کنیدی ها بندرت راست بوده بیشتر داسی شکل میباشد رنگ آنها سفید و دارای ۱ - ۴ و اغلب دارای سه جدار مابین عرضی میباشد. اندازه کنیدی ها ۱۸ - ۴۲ بیشتر ۲۰ - ۳۶ میکرون طول و ۵ و ۲ - ۴ میکرون عرض است.

روی برگهای زنده *Populus hybrida* مازندران : دره چالوس ۸/۸/۴۸ جمع آوری

دواچی .

این قارچ از کلیه گونه هائیکه تا بحال در روی تبریزی اسم برده شده است کاملاً متمایز میباشد و از نقطه نظر ساختمان پیکنیدها و عریض و داسی شکل بودن ها گها با سایر گونه ها کاملاً تفاوت دارد.

Septoria dimera Sacc. - روی برگهای *Silene sp.* شاهرود : بسطام در دامنه های

جنوبی کوه شهوار نزدیک نگرمان ۲۴/۷/۴۸ جمع آوری رشینگر .

SEPTORIA LEPYRODICLIDIS Petr. n. sp. گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. IV, 1950)

پیکنیدها در دو طرف برگها بطور غیر منظم اغلب در داخل لکه هائیکه پهلوی هم و برنگ سبز مایل به زرد در آمده اند قرار گرفته اند.

شکل پیکنیدها مدور فروزفته یا شلجمی پهن یا اغلب غیر منظم میباشد اندازه آنها بطور متوسط ۱۰۰ - ۲۵۰ میکرون است اغلب در زیر بافت های پوسته وعده کمی در داخل پوسته دیده میشود غشاء پیکنیدها خیلی نازک است (۴۰ میکرون) در بعضی نقاط از یک الی دو طبقه یاختهای نسبتاً بزرگ گوشه داری برنگ روشن تشکیل شده است.

کنیدها نسبتاً ضخیم نخی شکل یا استوانه ای نازک دوانتهای آنها مدور است اغلب راست بندرت کمی منحنی میباشد کنیدیهای کوچک يك یا خته ای ، بزرگ ها در وسط اغلب دارای يك جدار نازک عرضی میباشد. اندازه آنها ۱۶ - ۴۰ بیشتر ۲۳ - ۳۵ میکرون طول و ۳ - ۵ بیشتر ۴ میکرون عرض است.

رشته های حامل کنیدی استوانه ای و باسیلر میباشد اندازه آنها ۸ - ۱۲ میکرون طول و

۲ - ۳ میکرون عرض است.

روی بر گهای زنده و بندرت ساقه های *Lepyrodiclidis holosteoides* کوههای پس قلعه نزدیک تهران ۲۴/۶/۴۷ جمع آوری اسفندیاری .

این قارچ خیلی نزدیک به *S. stellariae* میباشد ولی از نقطه نظر ساختمان مخصوص غشاء پیکنید ها و کوتاه ولی ضخیم بودن کنیدی ها و نمو کامل رشته های حامل کنیدی از آن متمایز میگردد .

Campanula sp. روی بر گهای زنده - *Sporonema campanulae* (DC.) v. Hohnl.

گرگان : دامنه های شمالی کوه شهوار پائین حاجی لشک ۶۶/۷/۴۸ جمع آوری رشینگر .

Ovularia alpina Massal. - روی بر گهای زنده *Alchemilla* sp. مازندران : دره چالوس

نزدیک پل زنگوله ۴/۸/۴۸ جمع آوری رشینگر و منوچهری .

Staganospora dolosa Sacc. et Roum. - روی بر گهای زنده و مرده *Phragmites* sp.

خوزستان : بهبهان ۲۱/۳/۴۸ جمع آوری اسفندیاری .

Stibospora angustata Pers. - روی ساقه های خشک درخت آهن *Parrotia persica*

گرگان : جنگل زیارت ۲۵/۷/۴۷ جمع آوری اسفندیاری .

آقای دکتر پتراک راجع باین قارچ چنین مینویسد .

این قارچ فورم کنیدی قارچ *Prothecium ellipso sporum* Fries میباشد که در جنگلهای

انبوه مخصوصاً روی ممرز (*Carpinus betulus*) بمقدار زیاد دیده میشود .

فورم کیسه دار این قارچ بندرت دیده میشود Oudemans در کتاب *Enumer. syst. fungorum*

مینویسد که این قارچ در روی *Picea*، کاج (*Pinus*)، *Betula*، راش (*Fagus*)، بلوط (*Quercus*)

نمدار (*Tilia*)، ال (*Cornus*) و بر گهای *Camellia japonica* نیز دیده میشود ولی اینجانب این

قارچ را اغلب روی ممرز (*Carpinus*) بندرت روی راش (*Fagus*) پیدا نموده و بهیچوجه روی سایر

نباتات که (Oudemans) اسم برده است ندیده ام اگر اتفاقاً این قارچ روی طوس (*Betula*)، بلوط

(*Quercus*) نمدار (*Tilia*) و *Cornus* دیده شود نیز بعید بنظر نمی آید اما از اینکه روی *Picea*

و *Pinus* و بر گهای *Camellia* نمو میکند باعث تعجب بوده و قابل قبول نمیشد ممکن است این

اطلاعات را فقط از روی اینکه نتوانسته اند نباتات میزبانرا تشخیص دهند و یا اشتباهاتی در چاپ شده

است تعبیر نمود .

کلکسیون ایرانی روی درخت آهن کاملاشبیه به نمونه های جمع آوری شده توسط اینجانب روی مرز بوده و از یک گونه میباشد.

PASSALORA COUSINIAE Petr. n. sp. گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. III, 1949)

توده رشته های مسیل هیپوفیل بدون اینکه در روی برگ تولید لکه ای ننماید رنگ آن در اول سبز مایل به زرد روشن بعداً برنگ قهوه ای مایل به زرد روشن درمی آید بتدریج این رشته ها کلیه یا قسمتی از برگ را پوشانده تغییر رنگ داده نقاط مبتلا را برنگ قهوه ای زیتونی یا قهوه ای سیاه درآورده برگهارا تلف مینماید.

رشته های حامل کنیدی (Conidiophores) خیلی متعدد زیاد اغلب به تعداد زیاد تشکیل دسته هایی میدهند شکل آنها بندرت راست بیشتر خمیده میباشند انتهای آنها بشکل قلاب میباشد جدار آنها نازک و در قاعده یکدفعه عریض میگردد اندازه آنها ۵۰ - ۱۳۰ میکرون طول و در رأس ۸ - ۱۰ میکرون عرض میباشد کنیدیها Acrogyne بشکل تخم مرغی کشیده انتهای آنها مدور قاعده بزرگتر مستقیم بندرت کمی شلجمی بوده در وسط دارای یک جدار عرضی ما بین میباشد کنیدیهای بیرنگ یا زرد روشن بوده و دارای یک پلاسمای یکنواخت میباشند اندازه آنها ۱۸ - ۳۲ میکرون طول و ۱۰ - ۱۴ میکرون عرض است.

روی برگهای زنده و مرده *Cousinia* sp. شاهرود: بسطام در دامنه های جنوبی کوه شهوار نزدیک نگرمان ۴۸/۷/۲۳ جمع آوری رشینگر.
روی برگها *Cousinia* sp. اراک: ایستگاه فوزیه ۴۸/۷/۱۳ جمع آوری رشینگر و منوچهری.

روی برگهای *Cousinia* sp. کوههای هزار مسجد نزدیک ارداق ۴۸/۶/۷ جمع آوری رشینگر والن

روی برگهای *Cousinia* sp. اراک: کوههای بصری جمع آوری اسفندیاری
این قارچ خیلی نزدیک به *P. phaeopappi* Petr. میباشد ولی از آن از نقطه نظر بزرگی رشته های حامل کنیدی و عریضی بودن کنیدیها متمایز است.

Passalora Kirchneri (Hegy) Petr. - روی ساقه های زنده و مرده *Foeniculum Vulgare*

مازندران: بابل ۴۷/۷/۲۸ جمع آوری اسفندیاری.
این قارچ از نقطه نظر علائم میکروسکپی و مورفولوژی کاملاً شبیه به قارچی است که روی

Anethum میروید ولی تعیین اینکه آیا این قارچ يك فورم بیولوژیکی بخصوص میباشد فقط میتوان بوسیله کشت آنرا بثبوت رساند.

Passalora scariolae Syd. - روی برگهای Lactuca sp. کرج ۴۸/۸/۲۰ جمع آوری

رشینگر.

RAMULARIA IRANICA Petr. nov. spec. گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. III, 1949)

توده رشته‌های میسل در دوطرف برگ بر رنگ خاکستری تیره مایل بسیاه دیده میشود. Hypostromata مدور یا شلجمی کشیده بوده ساختمان آن يك نوع بافت پارانشیم دروغی است قسمت خارجی از یاخته‌های مدور یا زاویه دار بر رنگ قهوه ای زیتونی و طرفین از یاخته‌های کم رنگ با جدار نسبتاً ضخیم تشکیل شده است رشته‌های حامل کنیدی در بالای hypostromata قرار گرفته يك یاخته ای کوتاه بوده اغلب بشکل Papille میباشد انتهای آنها باریک شده است و اندازه آنها ۵ - ۱۰ به ندرت ۱۲ میکرون طول و در قسمت قاعده ۲ - ۳ میکرون عرض میباشد کنیدیها تك تك در انتهای رشته‌ها قرار گرفته شكل آنها استوانه‌ای کوتاه بایدضی کشیده یا شلجمی میباشد دوانتهای آنها مدور است يك یاخته‌ای بوده و در وسط عده‌ای يك جدار مابین عرض وجود دارد که بسختی دیده میشود رنگ کنیدیها سفید است و محتویات آن بسختی دیده میشود اندازه آنها ۸ - ۲۲ میکرون طول و ۴ - ۶۵ میکرون عرض است روی برگهای خشك Acantholimon sp. شاهررد: بسطام در دامنه‌های جنوبی کوه شهوار ۴۸/۷/۲۳ جمع آوری رشینگر.

STEMPHYLIUM IRANICUM Esf. n. spec. - گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. IV, 1950)

روی برگها در نقاطی که از نقطه نظر نیش يك حشره گالهایی (galls) تشکیل شده است تعداد کم و بیش لکه‌هایی دیده میشود که رنگ آنها در ابتداء زرد روشن یا قهوه‌ای مایل به زرد بوده بعداً بر رنگ قرمز کثیف در آمده و بالاخره زرد چرمی رنگ میگردد اطراف لکه‌ها را خط‌باریکی بر رنگ قهوه‌ای تیره یا سیاه رنگ محدود مینمایند در این خط در دوطرف برگ این قاچ نمودن نماید میسل در داخل یا زیر پوسته قرار گرفته است رشته‌های حامل کنیدی در قسمت پائین از یاخته‌های نسبتاً بزرگ (۵ - ۸ میکرون) با جدار کلفت و بر رنگ زرد روشن تشکیل شده است از بالای آن یاخته‌ها رشته‌هایی خارج میشود که خیلی انبوه پهلوی هم قرار گرفته و طول آنها ۲۵ - ۷۰ میکرون است این رشته‌ها دارای جداری ضخیم بوده اغلب موج دار و گره دار میباشد و نزدیک بانه‌ها دارای ۱ - ۲ شاخه کوتاه جانبی بقطر ۴ - ۶ میکرون میگردد.

کنیدیه‌ها از نقطه نظر شکل و بزرگی و ساختمان خیلی مختلف میباشند کوچکترین آنها تخم مرغی است بالای آن کاملاً مدور بوده و قاعده آنها کم و بیش اغلب باریک میشود وسط آن یک جدار مابین عرضی و در قسمت بالا اغلب یک جدار طولی راست یا منحنی که بسختی دیده میشود قرار گرفته است.

کنیدیه‌ها متوسط بشکل تخم مرغی بوده قاعده آنها اغلب زیاد نازک شده است و دارای ۳ - ۴ جدار مابین عرضی بوده و از یاخته دومی یا سومی بطرف بالا بطور غیر منظم تقسیم شده اند. کنیدی‌های بزرگ دارای ۵ - ۸ جدار عرضی مابین و ۲ - ۳ جدار طولی غیر منظم میباشند قسمت پائینی این کنیدیه‌ها از یک تا چهار یاخته انتهائی باریک روشن تشکیل شده است که تقریباً دنباله را تشکیل میدهد طول این دنباله تا ۲۵ میکرون رسیده و عرض آن ۴ - ۵ میکرون است. اندازه کنیدی‌ها بدون دنباله ۱۲ - ۵۲ میکرون طول و ۸ - ۲۴ میکرون عرض است.

روی برگهای *Populus euphratica* خوزستان: اهواز ۶/۹/۷ جمع آوری اسفندیاری

STIGMINIA ESFANDIARII Petr. n. sp. - گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. IV, 1950)

لکه‌ها در دو طرف برگ بتعداد کم و بیش زیاد دیده میشوند شکل آنها غیر منظم بتدریج بهم وصل شده سبب تلف شدن برگ میگردد رنگ این لکه‌ها سبز مایل به زرد است و اغلب به یک خط نازکی محدود میشوند اندازه لکه‌ها ۲ - ۶ میلیمتر است و در نتیجه بهم متصل شدن بزرگتر میگردد.

قشر هیپوفیل برنگ زیتونی تیره سطح لکه‌ها را بطور منظم میپوشاند.

قارچ در داخل یاخته‌های مزوفیل نمو نموده و از هیف‌های بیرنگی بقطر ۲ - ۳ میکرون تشکیل شده است.

Hypostromata در بافت پارانشیم اسفنجی برگ در قسمتی که وصل بزیر پوسته است نمو مینماید قسمت بالای آن داخل یکی از یاخته‌های پوسته شده آنرا پر نموده بتدریج آنرا شکاف داده قسمتی از آن خارج میشود. اندازه آن بطور متوسط ۴۰ - ۷۰ میکرون است و از یک بافت پارانشیم دروعی شده است یاخته‌های این بافت مدور یا گوشه دار بوده در قسمت پائین بیرنگ یا برنگ روشن بوده بطرف بالا یکدفعه زیتونی رنگ میگردد این یاخته‌ها در قسمت بالا تبدیل برشته‌های حامل کنیدی میشوند که بمقدار زیاد و بطور انبوه پهلوی هم قرار میگیرند.

رشته های حامل کنیدی (Conidiophores) استوانه ای و يك ياخته ای بوده پائین آنها کمی عریض تر شده انتهای آنها کم و بیش مدور است رنگ آنها زیتونی یا قهوه ای مایل بسیاه و اندازه آنها ۱۲ - ۲۰ میکرون طول و در قسمت پائین آن ۵ - ۷ میکرون عرض است کنیدیها دارای شکل و بزرگی خیلی مختلف میباشند کوچکها شلجمی خیلی کشیده بزرگها استوانه ای دوانتها یا طرف پائین نازک شده است بعضی ها دو کی شکل ودوانتهای آن مدور شده است .

کنیدی های کوچک یاخته ای متوسطها در وسط دارای يك جدار مابین عرضی و بزرگها دارای دو یاسه جدار مابین عرضی میباشند رنگ کنیدیها خاکستری روشن یا قهوه ای زیتونی است .

محتویات کنیدیها یکنواخت بوده پلاسمای آن ازدانه های درشت تشکیل شده است و به ندرت درهر يك از یاخته ها ۲ - ۳ قطره روغنی کوچک دیده میشود .

اندازه کنیدیها ۱۲ - ۲۵ میکرون (بندرت ۳۲ میکرون) طول و ۵ - ۹ میکرون عرض بیشتر ۶ - ۷ میکرون عرض است .

روی برگهای زنده مو *Vitis vinifera* آذربایجان : رضائیه ۸/۷/۴۷ جمع آوری فسیحی لرستان : خرم آباد ۱۹/۹/۴۷ جمع آوری شریف

این قارچ قابل توجه جدید را که یکی از نباتات زراعی حمله میکند برای اولین دفعه آقای فسیحی دريك مسافرت که برای جمع آوری حشرات به آذربایجان نموده بود از موستان های اطراف رضائیه جمع آوری نمود ازطرز حمله قارچ روی برگ درجه آلودگی آن معلوم بود که قاعدتاً باید بدرختهای مبتلا خسارت زیاد وارد آورد ولی متاسفانه از تحقیقاتیکه از مشاورالیه در آن تاریخ بعمل آمد دامنه انتشار و خسارت آنرا نتوانستیم تعیین نمائیم .

دوماه بعد درهمان سال آقای مهندس قوام الدین شریف دستیار آزمایشگاه بیماریهای نباتی درمسافرتیکه به لرستان از نقطه نظر جمع آوری نباتات و قارچ نموده در الشتر یکی از بخش های خرم آباد دريك موستان (باغ والی) به این بیماری برخورد نموده که طبق گزارش نامبرده خسارت آن خیلی زیاد و تقریباً کلیه موستانرا مبتلا کرده بود متاسفانه دراین مورد نیز تعیین دامنه انتشار این قارچ معلوم نگردید .

اینجانب این قارچ را که شرح آن درهیچیک از کتب موجوده آزمایشگاه دیده نشد برای تعیین اسم جهت آقای دکتر پراک به وین فرستاده و درحقیقت معلوم شد که يك گونه جدید میباشد و آنرا با اسم اینجانب نامید . آقای دکتر پراک در *Sydowia* , vol . 1V , 1950 صفحه ۳۶ راجع به این قارچ چنین مینویسد: این قارچ خیلی قابل توجه يك گونه تپیک از این جنس میباشد ولی از آنجائیکه

انگل یکی از مهمترین نباتات زراعی است خیلی تعجب آور است که تا بحال از نظر دور افتاده و ناشناس باقی مانده باشد و در کتابهایی که فعلاً در دسترس اینجانب است مخصوصاً اینکه راجع بممالك همجوار ایران کتابهای زیادی در اختیار اینجانب نمیشد نتوانستم راجع باین گونه اطلاعاتی بدست آورم لذا اجباراً این قارچ را يك گونه جدید تعیین اسم نموده و آنرا باسم دوست عزیز خود آقای دکتر اسفندیار اسفندیاری رئیس آزمایشگاه بیماریهای نباتی وزارت کشاورزی تهران مینامم .

مطالعه بیولوژی و همچنین انتشار این قارچ بخصوص در نقطه ای مانند رضاییه که مویستانهای زیاد دارد خیلی قابل توجه بوده و یکی از وظایف آزمایشگاه بیماریهای نباتی وزارت کشاورزی در سال آتی خواهد بود امیدواریم پس از بدست آوردن اطلاعات کافی مطالعات خود را بشکل يك مقاله در یکی از شماره های این نشریه در آتی چاپ و در دسترس علاقمندان قرار دهم .

Thyrostroma astragali Petr. - روی ساقه های خشك *Astragalus* sp. کرمان : بین سعید آباد و گردنه چاه چغوك ۴۸/۴/۲۸ جمع آوری رشینگر الن و اسفندیاری .
روی ساقهای خشك *Astragalus* sp. خراسان : کوه هزار مسجد ۴۸/۶/۸ جمع آوری رشینگر والن .

THYROSTROMA SPECIOSUM Petr. n. sp. گونه جدید

(Sydowia, Ann. Mycol. vol. IV, 1950)

Stromata بطور غیر منظم و متفرق در روی نقاطی از ساقه که برنگ خاکستری مایل به سفید در آمده قرار گرفته است . در ابتدا در زیر پوسته بوده بتدریج آنرا پاره نموده قسمتی از آن خارج شده بعداً بکلی آزاد میگردد شکل آن نیم مدور بوده وقاعده صاف آن بطرف پائین قرار گرفته و دو طرف زیاد محدب میباشد قطر آن بطور متوسط ۱۰۰ - ۲۵۰ میکرون است .

Hypostromata دارای ساختمان يك پارانثیم دروغی بوده در وسط قطر آن به ۵۰ - ۱۰۰ میکرون بالغ میشود در صورتیکه در طرفین نازك بوده و از عده زیادی هیف های تودر توی برنگ قهوه ای خاکستری تشکیل شده است کنسیدیهایی خیلی انبوه پهلوی هم قرار گرفته و دارای شکل و بزرگی خیلی متفاوتی میباشد بیشتر آنها استوانه ای شکل یا بشکل *Quille* بوده قسمت انتهائی بعضی ها عریض شده پائین بعضی ها نازك شده است و در بعضی دیگر یکدفعه قطع میشود . شکل عده دیگر تخم مرغی یا شلجمی کشیده میباشد .

کنسیدیهای دارای ۳ - ۷ جدار عرضی مابین میباشد . بعضی از یاختها دارای يك یاسه بندرت دوجدار مابین طولی نیز میباشد .

رنگ کنیدی ها قهوه ای خیلی تیره اندازه آنها ۳۶ - ۸۸ میکرون بیشتر ۴۵ - ۷۰ میکرون طول و ۱۸ - ۳۶ بیشتر ۲۰ - ۳۰ میکرون عرض است.

روی شاخه های خشک *Echinops* sp. شاهرود ۱۹۴۸/۷ جمع آوری اسفندیاری.

Thyrostroma mori (Nomura) Hohn. - روی ساقه های خشک يك ساله *Morus alba*

کرج باغ دانشکده کشاورزی ۱۹۴۷/۸/۲۲ جمع آوری اسفندیاری.

روی شاخهای یکساله *Jasminum officinale* ها گهای این نمونه آخری دارای ۲۱ - ۵۹

میکرون طول و ۱۲ - ۲۴ میکرون عرض میباشد و از حیث شکل نیز خیلی متفاوت هست ها گهای

کوچک دارای ۱ - ۳ و ها گهای بزرگ تا ۶ جدار مابین عرضی هستند يك جدار طولی غیر کامل

نیز اغلب در ها گهای بزرگ دیده میشود.